

ZÁPAS

O DUŠI 101

**Půjčuj, rozmnožuj,
rozšiřuj!**

ČERVENEC 2009

*Sola Scriptura - Jedině Písmo
Solus Christus - Jedině Kristus
Soli Deo Gloria - Jedině Bohu Sláva*

*Sola Gratia - Jedině milostí
Sola Fide - Jedině vírou*

OBSAH

Dvojí ohavnost před Hospodinem	1
Nové nebe a země	2
O pravdě	8
Odkud se v církvi bere falešné učení	10
Emerging church	13
Mimořádné čtení myšlenek	14
Nová apoštolská reformace	18
Zpráva o svobodě náboženského vyznání v ČR za rok 2008	25
Řešení finanční krize	26
Evangelikální ateisté	27
Ujme se církev vlády vlády nad světem	29
Proměna křesťanství	33
Jak řešit konflikty	39
Starší evangelikalismus	42
Pozvánka	45
Napsali jste nám	46

DVOJÍ OHAVNOST před Hospodinem

◆ *Prohlásit svévolníka za spravedlivého a spravedlivého za svévolníka, to obojí je Hospodinu ohavností. (Př 17,15)*

Starý zákon velice tvrdě odsuzuje nespravedlnost soudních procesů, které dávají zelenou hříchu a bezpráví a potlačují právo a spravedlnost. Bůh nenávidí schvalování hříchu stejně jako odsuzování ctností. Naš svět je plný obojího a žel, toto jednání najdeme také v církvi.

Spravedlivý, to je starozákonní slovo pro křesťana, který byl ospravedlněn Kristovou obětí na kříži a je tedy Bohem označován jako spravedlivý, a svévolník je označen za nevěřícího, který stále – ať již aktivně nebo „pasivně“ – vzdoruje Bohu (Ef 2,2). Mohli bychom toto přísloví parafrázovat tak, že se Bohu nelíbí, když někoho prohlašujeme za křesťana a přijímáme ho tak, i když jeho život vypadá úplně jinak a jeho vyznání a učení svědčí o tom, že křesťanem vůbec není a stejně tak se Bohu také nelíbí, když někdo křesťan je a my bychom o něm tvrdili, že není. Třeba proto, že zrovna žije ve vzpouře proti Bohu, nebo padá do hříchu, či ve slabosti podléhá pokušení.

„Ale vždyť on věří v Boha“, slyšíme až nebezpečně často. Co ale Bůh nenávidí? Prohlašování neospravedlněných lidí za spravedlivé a obráceně.

<http://zod.reformace.cz> nebo <http://www.reformace.cz>

2 ZÁPAS O DUŠI

Jakou bázeň však vzbuzuje toto Boží slovo! S jakou pokorou, ale zároveň s jakou pečlivostí musíme rozlišovat pravdu od lži, křesťana od nevěřícího, spravedlnost od nepravosti. Hluboko do Písma a blízko před Boží tvář nás tímto slovem vede Duch Svatý. Jenom pečlivé zkoumání Božího slova nám může dát moudrost k rozlišování, které nutně potřebujeme, abychom uměli rozlišit spravedlivého od svévolníka. Jsme zcela závislí na vedení Božím Duchem, který použije právě Boží slovo k oddělení pravdy od lži. A nakonec jedině pokoření se pod mocnou ruku Boží nás povede k tomu, abychom v pravdě mohli jednat s milostí a milosrdenstvím jak se svévolníky, tak se spravedlivými.

◆ *Bud'me pravdiví v lásce, ať ve všem dorůstáme v Krista. (Ef 4:15)*

– Jaroslav Kernal –

NOVÉ NEBE A ZEMĚ

Úvodem

Mnohokrát jsem slyšel a sám se účastnil hovorů s křesťany o tom, jak si v nebi popovídáme s patriarchy, proroky, a apoštoly, a probereme vše, čemu jsme zde na zemi nerozuměli. Nejednou jsem se setkal s prohlášením tohoto typu:

Pokud nebude v nebi můj tatínek, maminka, a všichni moji blízcí, tak do takového nebe nechci jít.

Několikrát jsem se setkal s vážně míněnými dotazy, zda existuje nebe pro pejsky a jiné domácí miláčky. Takové otázky v podstatě odhalují niternou touhu mít v nebi co nejvíce z toho, co máme rádi zde na zemi! Všichni známe představy specializovaného nebe pro hudebníky, sportovce, herce..., kteří se z toho jejich nebe na nás dívají sem dolů, jak pokračujeme v činnosti, v níž byli oni tak dobří, vážení a slavní.

Je přirozené, že když hledíme do minulosti nebo budoucnosti, promítáme do nich své zkušenosti pomocí analogie (obdoby). Naše omezená lidská předsta-

vivost a omezený svět, ve kterém žijeme, nám ani jinou možnost nenabízí. Proto jsou naše představy a závěry často mylné. Hodnotit minulost nebo si představovat budoucnost ve světle toho, co známe, je většinou chybné.

Metody extrapolace používá mnoho sociálních a přírodních vědních oborů, s menší nebo větší přesností. Extrapolace může být částečně přesná jen pro pozvolné a stálé jevy. Překotné (katastrofické nebo nadpřirozené) změny v minulém nebo budoucím čase a prostoru způsobí, že je extrapolace nepoužitelná. Nedovedeme plně zhodnotit sociální a politické prostředí, ve kterém žily nebo budou žít další generace. Neumíme se vžít do zkušeností našich předků, ani budoucích potomků. Proto do nebe, do věčného stavu vesmíru, země a bytí, nemůžeme přenášet téměř nic z tohoto hříšného, padlého vesmíru a světa, který leží ve Zlém, tedy d'áblu. Troufám si tvrdit, že konečný stav země a vesmíru bude řízen novými zákony, jinou, „neprokletou“ fyzikou a chemií. Nikdo z nás si nedovede představit kvalitativní změnu pomíjivosti do věčnosti, to, že budeme žít v Boží přítomnosti a hledět tváří v tvář Pánu Ježíši Kristu. Nová skutečnost změní veškeré naše vazby k tomto světu, na něž jsme v pozemském bytí vázáni. Ústředními postavami věčného života nebudou naše minulé vztahy k manželům, manželkám, dětem, rodičům, kamarádům ani našim miláčkům, ale zdrojem naší radosti bude Bůh a ve viditelné podobě Ježíš Kristus. Věčnost nás osvobodí od všeho, co nás k pozemskému životu váže. Jen skrze jedinečný vztah k Otci a Synu se zrodí dokonalý, neprotěžující a nesobecký vztah ke všem lidem, nejen k těm „svým“. Přestože spasení budou zářit jako hvězdy, jsem přesvědčen, že jejich zář v porovnání s Kristem bude „jako lampička na Slunci“:

◆ *Budou hledět na jeho tvář a na čelech budou mít jeho jméno. Nebude*

tam noc, takže nebudou potřebovat lampu ani světlo slunce, neboť je osvětluje Pán Bůh; a budou kralovat na věky věků. (Zj 22,4-5)

Kristova zář překryje vzpomínky na minulost, naše staré vztahy, náš veškerý dnešní kontext – vše bude nové a jiné:

- ◆ *Hle, já stvořím nová nebesa a novou zemi. **Věci minulé nebudou připomínány, nevstoupí na mysl.*** (Iz 65,17)

Není na místě, aby něco z tohoto pomíjivého světa infikovalo v nebi naši mysl, vždyť se budeme dívat na Krista. Nechci si do nebe přenést nic ze své minulosti, ani své vzpomínky poznamenané hříchem, pýchou a sváry. Všechno to, co nás čeká, bude nové a dokonalé.

Vzkříšení spasených i nespasených

Podívejme se na to, co se stane v ten poslední den, kdy se vrátí Pán Ježíš Kristus:

- ◆ *Ozve se burčující povel, hlas archanděla a Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe a tehdy jako první vstanou mrtví v Kristu. My živí budeme spolu s nimi uchváteni do oblak vstříc Pánu; potom už budeme s Pánem navždycky. (1 Te 4,16-17)*

Pán Ježíš sestoupí z nebe, spasení (zesnutí i živí) opustí Zemi, budou vtrženi, aby se s Kristem střetli v novém, vykoupěném těle v oblacích. To je druhé vzkříšení (první vzkříšení bylo naše duchovní znovuzrození v Kristu). Naše nové tělo bude mít stejné vlastnosti, bude stejné „jakosti“ jako vzkříšené tělo Pána Ježíše Krista.

- ◆ *My však máme občanství v nebesích, odkud očekáváme i Spasitele, Pána Ježíše Krista. **On promění tělo naší poníženosti v podobu těla své slávy silou, kterou je mocen všechno si podmanit.*** (Fp 3,20-21)

Proto jakákoliv extrapolace fyzického těla do budoucího, oslaveného těla bude kvalitativně nesrovnatelná s tím, co známe. Určitá spojitost mezi dnešním tělem a tělem vzkříšeným jistě bude. Naše dnešní

tělo není jen ke „svlečení“. Budoucí nové tělo bude mít se starým společné rysy. Víme, že lidé Krista poznali, že viděli Jeho rány po hřebech a kopí. Vzkříšený Ježíš se objevil v místnosti, přestože byly dveře zavřeny. Jeho tělo porušilo zákony gravitace, náhle zmizelo atd. Kvalita nového těla je pro nás nepředstavitelná, protože bude přetvořena z nového „materiálu“, z přetavených a pročištěných stavebních prvků hmoty. S tělem, jaké máme dnes, nemůžeme předstoupit před tvář Boha – Ježíše Krista, není k tomu duchovně ani fyzicky uzpůsobeno.

Novou, oslavenou existencí budeme odloučeni od všeho, co platilo doposud a co jsme znali:

- ◆ *Avšak ti, kteří budou uznáni za hodny dosáhnout budoucího věku a zmrtvýchvstání, se nebudou ženit ani vdávat. Vždyť již nebudou moci ani zemřít, neboť **budou rovni andělům** [isaggelos] a budou synové Boží, jsouce syny zmrtvýchvstání. (L 20,35-36)*

Andělskou kvalitu vzkříšených a oslavených těl si rovněž nedovedeme představit. Jaké vztahy mezi námi všemi nakonec budou, nemůžeme rozebírat, protože bychom zabředli do naprostých spekulací. Spokojme se s tím, co nám Duch svatý zjevil v Písmu.

Dále víme, že společně se spasenými budou „vzkříšení“ také ti, kdo Krista neznají. Věříme ve všeobecné tělesné vzkříšení lidí, jak prorokoval Daniel:

- ◆ *Mnozí z těch, kteří spí v prachu země, procitnou; jedni k životu věčnému, druzí k pohaně a věčné hrůze. (Da 12,2)*

Společné, všeobecné vzkříšení všech lidí, spasených i nespasených, oblečení nových těl, nastane během jedné žně. Dokonce bychom mohli říci, že soud nad nespasenými proběhne o něco dříve, než budeme my v Pánu shromážděni do jeho „stodoly“:

- ◆ *Nechte, ať spolu roste obojí až do žně; a v čas žně řeknu žencům: **Seberte nejprve plevel** a svažte jej do otýpek*

4 ZÁPAS O DUŠI

k spálení, ale pšenici shromážděte do mé stodoly. (Mt 13,30)

Už Marta věděla, že všeobecné vzkříšení nastane v poslední den, kdy se vrátí Pán:

◆ *Řekla mu Marta: „Vím, že vstane při vzkříšení v **poslední den**.“ (J 11,24)*

Církev vždy věřila, že tělesné vzkříšení spravedlivých a nespravedlivých, tedy že toto rozdělení nastane během posledního dne Páně, kdy se Ježíš vrátí:

◆ *Věřím všemu, co je napsáno v zákoně Mojžíšově a v prorockých knihách, a tak jako oni mám naději v Bohu, že **jednou spravedliví i nespravedliví vstanou k soudu**. (Sk 24,14b-15)*

Písmo jednoznačně učí, že v Den Páně, poslední den, budou během jedné žně všichni lidé vzkříšeni a rozděleni do dvou skupin:

◆ *Pole je tento svět, dobré semeno jsou synové království a koukol jsou synové toho zlého. Nepřítel, který je rozsívá, je ďábel, žeň je konec tohoto světa a ženci jsou andělé. (Mt 13,38-39)*

◆ *Anebo je království nebeské jako síť, která se spustí do moře a zahrne všechno možné; když je plná, vytáhnou ji na břeh, sednou, a co je dobré, vybírají do nádob, co je špatné, vyhazují ven. Tak bude i při skonání věku: vyjdou andělé, oddělí zlé od spravedlivých a hodí je do ohnivě pece; tam bude pláč a skřípění zubů. „Pochopili jste to všechno?“ Odpověděli: „Ano.“ (Mt 13,47-51)*

◆ *Všechny národy [ve vzkříšených tělech] budou shromážděny před ním a on je oddělí jedny od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů. Ovce postaví po své pravici, ale kozy po levici. Král tehdy řekne těm po své pravici: „Poďte, vy požehnaní mého Otce, přijměte za dědictví království, které je pro vás připraveno od stvoření světa ... Těm po své levici tehdy řekne: „Jděte ode mě, vy prokletí, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly! (Mt 25,32-34.41)*

Vidíme tedy, že i nespasení mají věčná těla uzpůsobená k věčné pohaně. Budou existovat na věky i ve věčném ohni, ať si pod pojmem *ohně* představujeme cokoliv. Lidé zatracení zůstanou mrtvi Pánu Ježíši Kristu, budou od Něj na věky odděleni, nebudou Jím napájeni ani živeni. Nechtěli, aby se na ně vztahoval vykupitelský skutek Pána Ježíše Krista zde na zemi, nebude se na ně tedy vztahovat ani na věčnosti. Čemu věřili, to se jim vyplní. Budou se žít sami sebou. To je ta druhá smrt – hořící jezero daleko od Pánovy lásky.

Oblaka, kde se s Pánem střetneme již v nových tělech, nemůžeme vykládat doslovně jako vodní páry, ale spíše jako radostné shledání Krista s Jeho lidem, které se uskuteční mimo zemi i nebe. V ten den Páně také nastane poslední soud. Kde bude Kristův soudný trůn, o tom se Písmo nezmiňuje. Zdá se, že nebude na zemi, ani v nebi.

Nová země a nebe

Nyní přicházíme k novému vesmíru, zemi, nebi a ve své podstatě i k nové neprokleté přírodě, jež nebude jen obnovena, ale znovu-stvořena z nového stavebního materiálu.

◆ *A viděl jsem veliký bělostný trůn a toho, kdo na něm seděl; před jeho pohledem zmizela země i nebe a už pro ně nebylo místa. (Zj 20,11)*

Neumím si takovou proměnu představit, jak bude Bůh tvořit všechno nové mimo zemi a nebe. Proto tihnu k názoru, že během této kolosální proměny vesmíru budou všichni lidé, spasení i nespasení, shromážděni v nových tělech kolem Jeho bělostného trůnu. Určitě nepůjde o nějakou nebeskou čekárnu. Stvoření všeho nového, včetně ohnivého jezera pro nespravedlivé, může proběhnout v okamžiku, jak má ve své moci Bůh sám:

◆ *A uviděl jsem veliký bílý trůn a toho, kdo na něm seděl; před jeho tvář zmizela země [ge] i nebe [ouranos] a jejich místo [topos] již více nebylo. (Zj 20,11)*

Podívejme se na Boží tvořivou představu vesmíru ze čtyř úhlů:

1. Rozplynutí vesmíru žářem. Totéž Boží Slovo (Ježíš Kristus), které vše stvořilo, a zatopilo zemi ve dnech Noemových, pročistí nebe a zemi ohněm:

◆ *A týmž slovem jsou nynější nebesa a země uschovány k ohni a střeženy pro den soudu a záhuby bezbožných lidí. ... Pánův den přijde jako zloděj v noci. V něm nebesa s rachotem pomínou, prvky se žářem uvolní a země a její činy budou spáleny. Když se toto všechno takto rozplyne, jací musíte být ve svatém způsobu života a zbožnosti vy, kteří očekáváte a urychlujete příchod **Božího dne!** Kvůli němu se nebesa rozplynou [luo] v ohni a prvky [stoicheion] se žářem roztaví [teko]. (2 Pt 3,7-12)*

Náhlé roztavení vesmíru je předstupeň Boží nové tvorby. Prvky, *stoicheion*, to jsou elementy, základní principy, z nichž se utváří nové kompozice, složeniny, primární složky přírody (fyziky, chemie atd.) i neviditelného duchovního světa. Dojde k roztavení všech prvotních elementárních částic, stavebních kamenů, což způsobí zánik nejen současného viditelného i neviditelného světa, ale i všech ostatních hájemství vesmíru včetně duchovní mrtvosti. Nikdo není schopen takové řízené zhroucení k dobrému popsat. Celosvětová potopa nebyla nic ve srovnání s roztaveným vesmírem. Jakákoliv interpolace, jakékoli promítnutí dnešní zkušenosti, je v této fázi Boží nové tvorby zcela marná:

◆ *Ona [nebesa a země] pomínou, ty však zůstáváš; všechna jako roucho zestárnou a jako plášť je svineš, jako roucho budou i proměněna. Ty však jsi stále tentýž a tvá léta nepomínou. (Židům 1,11-12)*

V kontrastu k tomu dodejme, že evoluční teorie, nejčastěji počítá s pozvolným vyčerpáním veškeré využitelné energie do

odpadního tepla, jež potrvá miliardy let a končí tepelnou smrtí v důsledku termodynamické rovnováhy. Samozřejmě, jen v případě, že je vesmír uzavřený, lépe, izolovaný systém. Otevřený vesmír by musel mít vztah ke svému okolí, se kterým by si vyměňoval hmotu a energii (!?). Že by něco mohlo existovat vně našeho vesmíru? Jaké je to okolí? Je otevřené, ale kam? S čím si vyměňuje hmotu a energii? K dalším, méně pravděpodobným domněnkám, patří velký „křach“, který předpovídá, že se roztahování vesmíru zastaví a přejde ve smršťování. V takovém případě by na tepelnou smrt vesmíru nezbylo dost času.

Zásadní rozdíl mezi Božím a evolučním scénářem je, že Bůh „rozpustí“ vesmír překotně, v jednom, nenadálém Božím dni, zatímco evoluční teorie potřebuje k „rozpuštění“ vesmíru miliardy nebo bilióny let. Co Bůh stvořil náhle, náhle ukončuje a předělává. Co se dlouho evolučně „vyvíjí“, to se také dlouho „svíjí“...

2. Slavné obnovení nebe, země, celého vesmíru a všech duchovních principů.

Oheň, jenž roztaví elementární stavební principy viditelného a neviditelného stvoření, však vesmír nevymaže z existence. Po roztavení Bůh stvoří z týchž, ale „omlazených prvků“, nové nebe (vesmír) a zemi:

◆ *Podle jeho zaslíbení očekáváme nová nebesa a novou zemi, ve kterých přebývá spravedlnost. (2 Pt 3,13)*

◆ *A spatřil jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pomínuly, a moře již není. A to svaté město, nový Jeruzalém [vržená církev do oblak], jsem uviděl sestupovat z nebe od Boha, připravené jako nevěsta ozdobená pro svého muže. A uslyšel jsem mocný hlas z trůnu, který řekl: „Hle, Boží stánek s lidmi; bude přebývat s nimi a oni budou jeho lid, a sám Bůh bude s nimi a bude jejich Bohem. A Bůh setře každou slzu z jejich očí. A smrti již nebude,*

6 ZÁPAS O DUŠI

*ani žalu ani křiku ani bolesti již nebude, neboť první věci pominuly.“ Ten, který seděl na trůnu, řekl: „**Hle, činím všechno nové.**“ A řekl mi: „Napiš: **Tato slova jsou věrná a pravá.**“ (Zj 21,1-5)*

V kontrastu s tím nemá evoluční teorie, po tepelné smrti nebo velkém krachu, v dohlednu žádný nový velký třesk, z něhož by vše zase znovu povstalo... Evoluční teorie nepočítá s nadpřirozeným Božím zásahem, ale nevylučuje katastrofy způsobené člověkem. Jako každý světonázor bez Boha spěje k věčné záhubě.

3. Dokonalé naplnění a seberealizace nového stvoření. Dnešní padlé stvoření není naplněno. Nedosahuje vrcholů, ke kterým bylo původně stvořeno, proto ve své padlosti sténá:

◆ *Soudím totiž, že utrpení nynějšího času se nedají srovnat s budoucí slávou, která má být na nás zjevena. Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů. Neboť tvorstvo bylo vydáno **marnosti** – ne vlastní vinou, nýbrž tím, kdo je marnosti vydal. Trvá však naděje, že i samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích. Víme přece, že veškeré tvorstvo až podnes společně sténá a pracuje k porodu. A nejen to: i my sami, kteří již máme Ducha [první duchovní vzkříšení] jako příslib darů Božích, i my ve svém nitru sténáme, očekávající přijetí za syny, totiž vykoupení svého těla. (Ř 8,18-23)*

Lidé bez ustání něco hledají, touží po něčem a ani neví, co by to mělo být. Bez Boha jsme na tomto světě jen otroky a štvanci. Bolestí a prázdnotou lidské marnosti se zabývají vědci, psychologové, psychiatři, spisovatelé, umělci, hudebníci, i obyčejní lidé. V kolika knihách, filmech, divadelních hrách se autoři zabývají zoufalstvím obzvláště nadaných a citlivých lidí, kteří neví, kudy kam a co

sami se sebou mají dělat? Kolik „tvůrčího zoufalství“ bylo zpracováno ve filmech o umělcích a významných lidech – těch minulých i současných – až se zdá, že čím větší nadání, tím zoufalejší život Tito lidé prožívají. O co více zoufalství prožívají lidé v naší blízkosti! Jejich zoufalství se dá shrnout holou větou: Jsou spoutáni hříchem. Bez Boha, bez ukřižovaného Krista, jenž odemyká pouta hříchu, člověku chybí smysl bytí, nemůže se opravdově realizovat. Proto hříšný člověk kompenzuje svoji duchovní bídu pouze uspokojováním svých pěti smyslů a „realizuje se“ sám v sobě – hledá zábavu a světskou slávu.

Až Bůh stvoří vše nové, vše bude osvobozeno; dosáhneme plné seberealizace v Kristu – svém smyslu bytí, Stvořiteli a Spasiteli. Současné padlé stvoření je žalostně nenaplněné, neběží na plno, je neúčinné. To platí o všech oblastech Božího stvoření, viditelné i neviditelné, o všem, co Bůh stvořil v prvních šesti dnech. Vše, od elementární částice hmoty po „elementární částici“ lidského ducha, obdrží plnou a Bohem zamýšlenou kapacitu. Kristus je ta plná kapacita! Principy architektury Božího stvoření však zůstanou zachovány. Jako bychom postavili náš bývalý dům z naprosto nových, jakostně mnohem lepších materiálů. Řečtina zde používá přídavné jméno *kainos* – tedy kvalitativně nový; na rozdíl od *neos* – nový, ale stejné kvality. Stvoření již nebude v okovech, bude uvolněno, bude konečně plodné.

4. Dokonalý soulad (harmonizace) nového stvoření. Dnešní, padlý, hříšný svět je krutý. Není v něm mír, ani soulad. Tvorstvo se mezi sebou navzájem hubí spásáním živého býlí, potravu získává tesáky, drápy, noži, aby každý druh přežil. Tak svět stvořen nebyl. Bůh stvořil člověka a veškeré tvorstvo, aby se živil jen plody, které jsou dobré k jídlu. Po pádu, kdy člověk ochutnal zakázané plody, potra-

vou se staly i celé rostliny. Po potopě se většina tvorů požírá navzájem. To je nepřirozený stav existence všeho živého. Celý tento svět a vesmír odpadl od původní Boží přirozenosti do dnešní satanovy nepřirozenosti. Přesto, dnešní stav považujeme chybně za přirozený a normální. V tomto světě musí být vždy někdo usmrčen, fyzicky obětován, aby mohl jiný fyzicky žít. Život je v tomto nepřirozeném světě smrti vždy vykupován usmrcením jiného života. Od dětství bylo pro mne maso „nepřirozenou“ potravou. Nejsem v žádném případě vegetarián. Maso jím, ale vždy jsem si uvědomoval, že maso bylo kdysi tělem živého tvora. Stačí se podívat na dozatova upečené kuře na pekáči s nožičkami a křídýlky nahoru. Muselo být zabito, abych si pochutnal! Proto jsem neměl téměř žádný problém uvěřit následujícím veršům, které nám představují životodárný Kristův pokrm. V žádném případě nejde o kanibalismus! Když jsem si uvědomil smysl a váhu slov, zůstal jsem v naprostém úžasu, ve kterém dosud jsem:

- ◆ *Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. Neboť mé tělo je pravý pokrm a má krev je pravý nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. (J 6,54-56)*

Abych žil dočasně tělesně, živím se zabíjícími zvířaty a býlím. Abych žil věčně duchovně, živím se vzkříšeným Kristem, který byl za mne ukřižován. Sloveso *věřit* je v podstatě synonymní se slovesem *jíst*. Tělesně i duchovně žiji na úkor smrti jiných a nevinných! Smrt zvířat i Krista poukazuje na to, jak je svět padlý; taková je jeho nepřirozenost, tak hrozný je hřích. Tak hrozná disharmonie v tomto slzavém údolí panuje:

- ◆ *A téměř všechno se podle Zákona očišťuje krví a bez vylití krve není odpuštění. (Žd 9,22)*

Evangelium krve je na jedné straně tolika lidem odporné, ale ve své podstatě je prin-

cip krve a smrti v tomto nenormálním světě „normální“! Lidské tělo bez příjmu živočišné potravy strádá. Každé sousto a nápoj by nám měly připomínat, že z Boží milosti máme dostatek potravy nejen pro tělesný, ale i duchovní život. Při každém jídle by nám mělo přijít na mysl, že nás při životě udržuje smrt nějakého živého Božího stvoření. Pokud se nebudeme živit (přijímat duchovní potravu) tělem a krví Ježíše Krista, zahyneme na věky duchovně.

Zajímavá je Izajášova alegorická vize budoucnosti, která se týká přirozeného Božího stvoření. Popsaná proměna potvrzuje, že vzájemné požírání pomine:

- ◆ *Vlk bude pobývat s beránkem, levhart s kůzlem odpočívát. Tele a lviče i žirny dobytek budou spolu a malý hoch je bude vodit. Kráva se bude opásat s medvědicí, jejich mláďata budou odpočívát spolu, lev jako dobytek bude žrát slámu. Kojenec si bude hrát nad děrou zmije, bazilišku do doupěte sáhne ručkou odstavené dítě. Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře. (Iz 11,6-9)*

Na novém nebi a nové zemi zavládne harmonie a dokonalý soulad. Nikdo už nebude umírat ve prospěch a pro potřeby druhých. Naše potřeby a prospěch budou mít zcela novou kvalitu. Těšme se na nové nebe, novou zemi a živme se Božím slovem:

- ◆ *A řekl mi: „Stalo se. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Já dám živému zadarmo napít z pramene vody života [Ježíše Krista]. Kdo vítězí, dostane toto jako dědictví; budu mu Bohem a on mi bude synem. Avšak bázlíví, nevěrní, ti, kdo propadli modlářské ohavnosti, vrahové, smilníci, kouzelníci, modloslužebníci a všichni lháři mají svůj díl v jezeře, které hoří ohněm a sírou, což je smrt druhá.“ (Zj 21,6-8)*

8 ZÁPAS O DUŠI

Jaké bude nové nebe a země? Mnohem lepší, než si kdokoliv z nás dovede představit. Nikomu nebude chybět nic, co nás doposud spojuje s tímto světem, protože budeme žít v Boží přítomnosti tváří v tvář s naším Spasitelem, Pánem Ježíšem Kristem. Modlím se, abychom všichni vytrvali až do konce.

– Pavel Steiger –

O PRAVDĚ

aneb Postmodernismus v dnešním evangelikalismu

Zápas o víru a o pravdu nebyl nikdy snadný. Postmoderní myšlení ho ještě víc ztěžuje. A nálada, která dnes panuje v celosvětovém evangelikálním hnutí, tomuto zápasu nijak nepomáhá. Soudobý trend spočívá ve snahách o to, aby se evangelikální hnutí stalo největší atrakcí v dějinách Církve. Staré jistoty jsou zpochybňovány už jen proto, že je přijímaly celé generace evangelikálů před námi. Dnes je prostě v módě klást si otazník za všechno. A většina evangelikálů stejně ani tak moc o své duchovní dědictví nestojí. Spíše jim jde o to, aby stále vymýšleli něco nového, přitažlivého, přijatelného pro okolní svět. Celá plejáda evangelikálních vůdčích osobností přijímá bez výhrad ctnosti postmoderního myšlení – velkorysou otevřenost, toleranci a různorodost – a přitom odkládají stranou kriticky důležité biblické hodnoty jako zkoumání pravdivosti učení a věrnost pravdě.

Kolikrát jsme svědky toho, jak se vedoucí evangelikální osobnosti přímo zříkají příležitosti svědčit jasně a zřetelně ve prospěch pravdy, když jsou před mikrofonem nebo kamerou sekulárních médií? Když se dnes evangelikála někdo veřejně – a s řádnou dávkou skepse – zeptá, jestli je Kristus skutečně tou jedinou cestou k Bohu a do nebes, jak odpoví? Tak, aby se někoho nedotkl,

někoho neurazil, aby nebyl považován za netolerantního? Zdá se, že i u nás už tzv. politická korektnost myšlení a vyjadřování přehlazuje jakýkoli článek křesťanské víry.

Naneštěstí jsou tyto i jim podobné trendy přítomné – alespoň na západě – již v teologických a biblických školách a seminářích. Zatímco se staré a osvědčené evangelikální myšlení snadno kritizuje a rychle opouští, nové myšlenky a názory na biblické učení jsou okamžitě vítány a nepovažuje se za nutné podrobit je kritice Božího slova. Dříve se považoval postoj berojských ke zvěstovanému slovu za ctnost – čteme o nich, že

◆ *každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel. (Sk 17, 11)*

Dnes se takový postoj vědomě nebo nevědomě odmítá. Spíše se zkoumá, jestli má nová myšlenka nebo nová metodika úspěch, a to především u světa, u nevěřících lidí. Evangelikálové se chtějí za každou cenu jevit okolnímu světu v co nejlepším světle, chtějí být přijímáni, respektováni a slyšeni. Snad nikdy v dějinách nebyla církev vystavena tolika novotám jako v dnešní době. Nové myšlení, nové nazírání na Bibli, nové pracovní metody, nové programy. Nedávno jsem četl, jak jeden křesťanský pracovník vyjádřil slovy politování: „Svět se mění daleko rychleji než církev“. Znamená to, že církev se nutně musí měnit spolu se světem, že musí udržet se světem tempo?

Být dnes bojovníkem za pravdu a víru na nás klade následující základní požadavky: musíme si zachovat biblické rozpoznávání pravdy, musíme neustále prosit o Boží moudrost, musíme být neúnavní, musíme znát dobře Bibli, musíme se umět postavit za svoje biblické přesvědčení, musíme mít schopnost hovořit jasně a přímo a musíme být ochotni vstupovat do konfrontací, do konfliktů. Tyto kvality jsou dnešnímu evangelikálnímu hnutí jaksi cizí. Mnohé sbory,

denominace a celé církve se zajímají spíše o názory druhých lidí – a to především nevěřících; zajímají je účinné strategie zabývající se marketingem, průzkumem, statistikou. Panuje strach z toho, aby věřící nebyli pozadu na akademické půdě, aby se církve dostatečně prosadily na politické scéně a aby se nevystavily kritice médií. Zachovat si pozitivní image je důležitější než věrnost pravdě.

Někde nějak došlo k tomu, že evangelikálové uvěřili lži, podle které je známé Ježíšovo slovo z Matoušova evangelia – označované také jako Velké poslání – marketingovou záležitostí. Pán Ježíš přikázal před svým návratem ke svému nebeskému Otcí:

◆ *Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky. (Mt 28,19)*

Namísto abychom chápali evangelium jako zvěst, jako poselství od Boha, které je nám věřícím svěřeno jako Božím vyslancům, chápeme dnes evangelium jako komoditu, jako produkt, který se musíme snažit tomuto tržně orientovanému světu za každou cenu prodat. Namísto abychom jasně zvěstovali čisté Boží slovo a dali tak neomezený průchod jeho moci, snažíme se evangelium zabalit do co nejatraktivnějšího balíčku, aby bylo přijatelnější pro nevěřícího člověka. Více než na obsahu a čistotě poselství samého nám záleží na jeho prezentaci, která se řídí povětšinou choutkami a trendy nekřesťanského světa. Vládne tržní mentalita, při které je „pozitivní vztah k zákazníkovi“ nade vše. Čím se řídí obsah dnešních kázání ve společenství věřících? Moje americká zkušenost ukazuje, že stále větší počet kázání se zabývá tím, co právě letí ve světě kolem. Ať už jde o knihu nebo o film, o televizní seriál nebo o hudební skladbu nebo skupinu. Ve snaze přitáhnout co největší počet nevěřících do kostelů a modliteben se budou američtí kazatelé věnovat spíše současným módním trendům než zvěstování Božího slova.

Naneštěstí se toto podbízení soudobým trendům dostává i pod rouškou spirituality do Církve. Jednu dobu byly evangelikální sbory v Americe přímo posedlé knížkou „Modlitba Jábězova“ (podle 1 Pa 4,10); každý sbor, který chtěl jít s dobou, musel pořádat semináře, kde se věřící učili, jak se takovou modlitbou modlit. Ale běda těm, kdo se stále ještě učili Jábezově modlitbě, když přišel Rick Warren se svými knihami „Proč jsme vůbec tady“ a „Cílevědomá Církev“! Každé společenství věřících, které si chtělo zachovat své postavení a vliv v evangelikálním hnutí, muselo projít čtyřiceti dny podle první jmenované knihy. A ve chvíli, kdy píšu tyto řádky, je trendem knížka Alana Hirsche „Zapomenuté cesty“, kterou každý obdivuje, každý o ní mluví a každý se k ní nějakým způsobem hlásí. Jestli jste to všechno propásli, už si nedělejte starosti, stejně je už pozdě a nějaká novinka je určitě na obzoru, možná dřív, než dočtete tyto řádky.

Tato současná mentalita honby za novotami je jedním ze znaků dětinského, povrchního přístupu k víře a k pravdě. Apoštol Pavel před tímto postojem varuje ve svém dopise Efezským, když je napomíná, aby

◆ *dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. Pak už nebudeme nedospělí, nebudeme zmítáni a unášeni závanem kdejakého učení – lidskou falší, chytráctvím a lstivým sváděním k bludu. (Ef 4,14)*

Nevím, jestli se ještě dnes vůbec v církvích ozve slovo o bludu, o falešném učení, o nutnosti zkoumat pečlivě Písmo, jestli to, co se nám předkládá, je zdravé, biblické, správné.

Zásadní problém vidím v tom, že věřící jakoby zapomněli, kdo je skutečným Pán Církve, její Hlava. Mám však tu jistotu, že se Ježíš Kristus o čistotu Církve dobře stará. Díky Bohu za Jeho svrchovanou milost a nezměrnou lásku.

– Otakar Vožeh – (www.twr.cz)

10 ZÁPAS O DUŠI

ODKUD SE V CÍRKVI BERE falešné učení

Kristus nám jasně řekl, že hlavním původcem všech špatností v církvi je Satan, neboť je to právě on, kdo na Božím poli, když lidé spí, rozsévá koulky (Mt 13). To víme všichni, ale nevíme, co je ta dřímota, kterou Satan ke své práci využívá. Abychom byli varováni, je třeba ukazovat z Písma především to, jak se zasévá koulky bludů, falešného učení a scestných výmyslů. Děje se to ponejvíce takto:

1. Především, když lidé zapomínají na Boží Slovo a zvykají si být bez něj. Tak Šalamoun, kvůli přemíře svého společenství s pohany, zapomněl na Boží zákon a dostal se až do slepoty modlářství. Stejně tak Rechabeám se vším lidem opustili zákon a potom ho dokonce kdesi ztratili, takže ho více než tři sta let neměli a nevěděli o něm, až za Jošijáše byl nalezen kdesi mezi různým nepořádkem. Proto se v té době velmi rozmohly pověry a modlářství, takže všichni proroci měli plno práce. Podobně v římskokatolické církvi byl stranou odložen zákon Boží a na zřetel se braly jen zákony lidské. Není se tedy čemu divit, že když se světlo schová pod nádobu nebo za stěnu, že se udělá tma. To dobře věděl král David, proto říkal, že se děsí lidské hlouposti, v níž lidé opouštějí Boží zákon a na Jeho Slovo zapomínají. Proto prosil Boha, aby mu dal milost, aby se držel Jeho slova, dokud bude žít, neboť tehdy prý nebude zahanben, když bude brát zřetel na všechna Jeho přikázání.

◆ *Dotazuji se na tvoji vůli celým srdcem, nedej, abych zbloudil od tvých přikázání. (Viz celý Žalm 119)*

2. Když lidé odcházejí od Božího Slova k nějakým zvláštním viděním a zjevením, tehdy se také snadno dostávají do bludů, jako když se Saul radil s mrtvým Samuelem (1 S 28). V Izajášově době se tento postup stal běžný (jak se to stalo i

v římskokatolické církvi), takže lidé stavěli na dotazování se mrtvých a na jejich zjeveních. Neřekl však Bůh:

◆ *Což se lid nemá dotazovat svého Boha? Na živé se má ptát mrtvých? K zákonu a svědectví! Což oni neříkají takové slovo, že mu z něho nevzejde jistý zář? (Iz 8,19-20)*

Do takových věcí bezesporu vstupuje ďábel a vkládá do nich své léčky, a ti, kdo takovým viděním věří, neuniknou pověrám a falešnému učení.

3. Když už používají Boží Slovo, tak k němu něco přidávají a měřítkem je pro ně filozofie a lidská moudrost. Apoštol o tom říká:

◆ *Dejte si pozor, aby vás někdo nesvedl prázdným a klamným filosofováním, založeným na lidských bájích, na vesmírných mocnostech, a ne na Kristu. (Ko 2,8)*

Vždyť o mohl Aristoteles nebo Platon vědět o Boží moudrosti a Božím tajemství, jež bylo od věků skryté. Nikdo z moudrých tohoto světa tuto moudrost nepřijal, protože ji Bůh zjevuje pouze skrze svého Duha svatého, jak učí apoštol. Stejně tak kdo se nechá v Božích věcech vést jenom rozumem a na tom pak staví, velmi snadno sklouzne do bludů, protože přemýšlení smrtelných lidí je ubohé a naše výmysly jsou nebezpečné. Takto šli Izraelci za svou vlastní fantazií a místo živého vůdce Mojžíše si postavili mrtvou modlu, prý na znamení Boží přítomnosti. Podobně farizeové míchali zákon s ustanoveními svých předků a tak rozhojnilo mnoho falešného učení a pověr. Protože v církvi jsou vždy lidé, kteří mají zálibu ve světské filozofii, nebo velebí ustanovení předků (tradiční), nebo se dokonce řídí jenom svým vlastním rozumem, nemůžeme se divit, že církev není bez falešného učení.

4. Falešná učení vznikají také tehdy, když lidé studují teologii a Písmo se špatnou motivací, tedy proto, aby něco uměli. Cíl Písem je především v tom, abychom

z nich pochopili, že Hospodin je Bůh a že jiného kromě Něho není, abychom se Ho báli, sloužili Mu, věřili Mu a v této víře se učili očekávat věčný život. Kdo s tímto vědomím přistupuje k Bibli, tomu Hospodin zjevuje svá tajemství, jak praví Písmo. Ale když se někdo zabývá Biblí stejně jako jinou lidskou knihou, jen kvůli tomu, aby si rozšiřoval vědomosti, mívá cíl a všechna jeho snaha ztroskotá v marnosti, jak svědčí Duch Boží. Protože je pyšný, jedná nemoudře ve věcech, odkud pramení sváry a zbytečné hádky a tak místo pravého osvícení vycházejí různé domněnky a názory a z nich potom různá falešná učení.

5. Někteří Písmo čtou, ale zapomínají volat k Bohu o pomoc, aby jim posílal Ducha svatého, který by jim otevíral smysl Písma, a raději spoléhají na to, že svým rozumem pochopí všechno, co chtějí. Ale Duch svatý nám radí, abychom se báli Boha a nespolehali na vlastní rozumnost. Takoví lidé nemyslí na to, co říká apoštol Petr, že žádné proroctví nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti, takže potom vnáší své rozumy do Písma a nalézají tam, co v Písmu není. Neboť náš rozum je sám se sebe ohledně Božích věcí slepý a tak se sám zamotává a zaplétá. Toho se bál David, a proto se vždycky horlivě modlil, aby mu Bůh otevíral oči v Písmu, aby ho svým Duchem vždycky vedl a ukazoval mu svou cestu. To však mnozí nečiní a tak není divu, že místo světla z Písma věci spíše zatemňují.

6. Další příčinou falešného učení v církvi je, že některým lidem nestačí to, co potřebují k vlastnímu spasení, ale pouštějí se do různých spekulací, jejichž ospravedlnění hledají v Písmu a tak překrucují slova Písma. Jednají jako Origénes, který svým hledáním a zkoumáním alegorického významu Písma došel k mnoha bludům. Proto radí Sírachovec: Co je pro tebe příliš nesnadné, nevyhledej, a co je nad tvé síly, nezkoumej.

Přemýšlej o tom, co ti Hospodin nařídil, co před tebou drží v tajnosti, po tom nepátrej. Nestarej se o to, co se tě netýká, vždyť ti bylo ukázáno víc, než na co stačí lidský rozum. Mnohé lidi obloudily jejich domněnky, jejich myšlení zavedly na scestí falešné dohady.

7. Na vině je také vymýšlení různých nových pojmů, což dělají lidé, kteří se chtějí chlubit a vyvyšovat, a mít něco zvláštního. Ale apoštol říká: „Prosím vás, bratři, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky.“ Je to tak především tehdy, když se pojmy přizpůsobují světským měřítkům a ne Písmu. Potom z takových rozdílností vznikají rozdílné názory, protože Boží moudrost nepřebývá v nadnesených slovech lidské moudrosti.

8. Falešnému učení také velmi pomáhá skutečnost, že se do teologie a svatých věcí pouštějí lidé, kteří nemají bázeň před Bohem. Protože bázeň Boží je počátkem moudrosti, jak se mohou tou tajemnou nebeskou moudrostí s nějakým užitekem zabývat lidé, kteří bázeň nemají? Písmo říká, že Pán se dá nalézt těm, kteří ho nepokoušejí, a zjevuje se těm, kdo mu nejsou nevěrní. Zato tam, kde toto chybí, moudrost neroste, protože Duch svatý, Duch kázně, utíká od lsti a odstupuje od myšlení nerozumných. Ti, kdo poslouchají zákon, mu mohou porozumět, pro bezbožné však je Písmo ve svém tajemství jako zapečetěná kniha – vždyť stezka spravedlivých je jak jasné světlo, které svítí stále víc, až je tu den, cesta svévolníků je však jako soumrak, nevědí, o co klopýtnou. O tom také Kristus svědčil Židům, když jim říkal, že nerozumějí Písmu, protože nemilují Boha. Takoví lidé se také v církvi často nacházejí, takže se nemůžeme divit, že sebe i jiné svádějí.

9. Falešné učení se drží církve tam, kde se teologii učíme od lidí, a ne od Boha, ne z Bible, ale z knih lidských. Je psáno, že všichni budou vyučeni od Boha

12 ZÁPAS O DUŠI

a Kristus říká, že to tak musí být, aby se naše víra nezakládala na lidské moudrosti, ale na moci Boží. Ale je to Duch Boží v člověku, který vychází od Všemohoucího, který dává lidem moudrost. Proto je třeba ji hledat u Něj, jak je nám příkladem třeba král David nebo další svatí. Ale my většinou hledáme své učitele zde na zemi, a i přes Boží zákaz, si zakládáme na lidech. A protože ten či onen tvrdí to či ono, tak to spolu s ním tvrdíme také a tak lidem podřizujeme nejednomu svému rozum, ale i svou víru. Ale co je člověk? Boží Duch říká, že je to pomíjivost, všichni bez rozdílu, velcí i mocní, všichni jsou lháři, mohou se mýlit, chybovat a stavět na žádném z nich nelze. Kazatelé se učí jeden od druhého, a podle toho, jaké seženou knihy nebo jaké jim kdo podstrčí, to potom sami učí a jejich posluchači to všechno zase přejímají od nich, bez toho, že by nad tím přemýšleli nebo to srovnávali s Písmem. Nemůžeme se tedy divit, že bloudí stále dokola a nemohou se vymanit z falešných nauk.

10. Konečně jsou to lidské žádosti, které nejedněm brání v rozpoznání scestných myšlenek, které už přijali, nebo když je poznají, tak jim zabraňují opustit je. Někteří se stydí přiznat, že se v něčem mýlili nebo že někdo jiný pochopil věci lépe, a tak trvají na svém, setrvávají ve svém hříchu a převracejí Boží slovo. Tak tito lidé záměrně setrvávají v bludech a svádějí k nim i druhé. A tak Pán Bůh k tomu skrze proroka říká:

◆ *Hle, kladu před tento lid překážky a klopýtnou o ně otcové spolu se syny, sousedé i druhoové zhynou. (Jer 6,21)*

Odkud se bere bezbožnost v Božím lidu

Existují dva zdroje bezbožnosti. Jeden je uvnitř nás a druhý vně. Vnitřní je ten, že zapomínáme na smlouvu s Bohem a na výsadu, že jsme přijati za jeho lid, abychom (ačkoliv kvůli své zkaženosti) jsme stejně jako jiní náchylní ke zlému)

byli lid zvláštní, oddělený, svatý jako je svatý náš Bůh. Rádi zapomínáme na to, že jsme povoláni ke svatosti a obnovení, a následujeme svou padlou přirozenost stejně jako ti, kdo povolání nejsou. Proto Bůh často skrze proroky svůj lid napomíná, že opouští jeho smlouvu. A Petr říká, že křesťané jsou:

◆ *rod vyvolený, královské kněžstvo, národ svatý, lid získaný do vlastnictví, aby hlásal ctnosti toho, který je povolal ze tmy do svého podivuhodného světla (1Pt 2,9),*

a učinil je účastníky své božské přirozenosti. Proto mají utíkat od světských a sobeckých vášní a napomíná je kvůli tomu, že mnozí zapomínají na své očistění a vrací se k poskvrnám světa a zakládají své křesťanství na vnějších věcech, stejně jako židé stavěli na obřizce a chrámu. Ale co na to říká Bůh? K čemu je mi množství obětí vašich? A jinde:

◆ *Ale vy spoléháte na klamná slova, jež nejsou k užitku. Smí se krást, vraždit, cizoložit, krivě přísahat, pálit kadidlo baalům a chodit za jinými neznámými bohy? A přitom přicházíte a stavíte se přede mne. (Jer 7,8-10)*

Vnější příčinou bezbožnosti je opuštění kázně, když vedoucí církve i světská spravedlnost selhává a netrestá, koho by měla. Kristus řekl: Mějte sůl v sobě! A také: Jestliže tě svádí noha nebo ruka nebo tvé oko (tedy kterýkoliv úd v církvi, i kdyby byl sebevzácnější), utni, vytrhni a odhoď pryč! A apoštol Pavel dosvědčuje, že trocha kvasu všechno těsto prokvasí a přikazuje vyloučit a vydat Satanu ke zničení těla každého, kdo v církvi způsobuje pohoršení. Také ten, kdo zjevně hřeší, má být trestán, aby ostatní měli bázeň. Když se nepoužívá sůl (kázeň), tak se nemůžeme divit, že to, co mělo být nasoleno, hnije, kazí se a zapáchá. Světlem těla církve je bdícím služebníkem oko; jestliže nebdí, bude celé tělo ve tmě, nebo jak jinde říká Kristus: Jestliže usnou ti, kdo

měli bdít, bude pro nepřítel snadné přijít a zasít koukol. Stejně tak když se nevytne, nevykloupe, neodmítne každý pohoršlivý úd, nelze se divit, že se nakazí jeden od druhého a nakonec i celé tělo. Hřích je jako zlá nemoc v našem těle, rakovina, která bují a rozšiřuje se, pokud se jí aktivně nezabrání. Stejně tak nechá-li se kvas kvasit, tak kvasí stále dál, až prokvasí všechno. A dokonce to už je tak, že nejenže vedoucí sami polevují ve vykonávání kázně, ale (jak sám Bůh říká) sami si libují v hříších, nechtějí přijímat napomenutí a sami jako první zpřetrhávají vztah s Bohem. A jejich příkladem jsou vedeni ostatní a jdou, kam je jejich vášně táhnou.

◆ *Proroci prorokují klamně, kněží vládnou na vlastní pěst a můj lid to má rád. Co však uděláte, až nastanou věci poslední? (Jr 5,31)*

– Jan Amos Komenský –
Kapitoly 3 a 4 z knihy Haggeus
redivivus (Ageus znovu oživlý)

EMERGING CHURCH Nová forma církve?

Emerging nebo emergent church (dále EC), což se dá přeložit třeba jako objevující se, vynořující se, vyvstávající nebo vycházející církev, odvozuje svůj název od myšlenky, že v reakci na změny ve společnosti by se měla objevit nová církev. V tomto případě je to reakce různých církevních vedoucích na současnou epochu postmodernismu. Ačkoliv ten začal v 50. letech 20. století, církev začala výrazněji usilovat o přizpůsobení se jeho hodnotám až v 90. letech. Na postmodernismus se dá nahlížet jako na opuštění „studených, tvrdých faktů“ ve prospěch „hřejivé, neurčité subjektivity“. Na hnutí EC se dá dívat stejně.

Hnutí EC se shoduje s podstatou postmoderního smýšlení – zážitek stojí nad rozumem, subjektivní nad objektivním, spiritualita nad náboženstvím, obra-

zy nad slovy, vnější nad vnitřním (důraz na rituál), pocity nad pravdou. Toto jsou všechno reakce na modernismus a jsou považovány za nezbytné, pokud máme skutečně zaujmout současnou kulturu. Hnutí je stále ještě celkem nové, takže zatím neexistuje standardní způsob „vytváření“ církve ve skupinách, které si vzaly postmodernistické smýšlení za své. EC popravdě odmítá jakékoliv standardní způsoby dělání čehokoliv. Proto existuje mezi jeho skupinami obrovský rozptyl podle toho, jak daleko jdou s postmodernistickým přístupem ke křesťanství. Některé skupiny ujdou jen kousek, aby mohli mít vliv na okolní společnost, a zůstanou biblicky věrné. Avšak většina skupin se ztotožní s postmoderním smýšlením, což nakonec vede k velice liberálnímu a volnému překladu Bible. To pak otvírá dveře k liberální doktríně a teologii.

Uvedme si příklad: protože zážitky jsou ceněny více než rozum, pravda se stává relativní. Relativismus přináší všemožné problémy, protože popírá, že Bible obsahuje absolutní pravdu, a tak odmítá víru v absolutnost biblické pravdy. Pokud ale Bible není naším zdrojem absolutní pravdy a navíc naše osobní zkušenost má právo určovat a vykládat, co pravda skutečně je, spásná víra v Ježíše Krista se stává bezvýznamnou.

Další oblastí, ve které EC stojí proti Bibli, je její důraz na ekumenismus. Jednota mezi lidmi různých náboženství i různého etnického původu a také různorodost při společné bohoslužbě jsou silným důrazem hnutí EC. Díky ekumenismu dochází k přijímání kompromisů, které vedou k ředění Písma tak, aby odpadlíci nebyli dotčeni. To je v přímém rozporu s takovými oddíly, jako je Zjevení 2,14-17, Ježíšův dopis církvi v Pergamu, ve kterém je Církev varována, aby nesnášela ty, kteří hlásají falešné učení.

Zdá se, že v hnutí EC bují falešné učení, ačkoliv se to netýká, jak už bylo

14 ZÁPAS O DUŠI

uvedeno, všech skupin, které přijímají přesvědčení EC. Z tohoto důvodu si musíme dávat pozor, když se rozhodujeme, jestli být v bližším kontaktu s nějakou ze skupin hlásících se k EC. Všichni potřebujeme dbát na slova Písma:

- ◆ *Střežte se lživých proroků, kteří k vám přicházejí v rouchu ovčím, ale uvnitř jsou draví vlci. Po jejich ovoci je poznáte. Což sklízíte z trní hrozny nebo z bodláčí fíky? Tak každý dobrý strom dává dobré ovoce, ale špatný strom dává špatné ovoce. Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce a špatný strom nemůže nést dobré ovoce. Každý strom, který nedává dobré ovoce, bude vyřazen a hozen do ohně. A tak je poznáte po jejich ovoci. (Mt 7, 15-20)*

Zatímco hledání nových způsobů, jak svědčit mění se společnosti, zaslouží obdiv, používání způsobů, které jakkoliv ustupují od pravdy evangelia, není nic jiného než prosazování falešného učení a vedení lidí od Krista místo k Němu.

– www.gotquestions.org –
(překlad Petr Papež)

MIMOŘÁDNÉ ČTENÍ myšlenek

- ◆ *Tužbu pokorných vyslycháš, Hospodine, jejich srdce posiluješ, máš pozorné ucho. (Žalm 10:17)*

Čekání na Boha není marné; je to tvoje potěšení, tvoje síla, tvůj život. Kdokoliv může přijít na audienci k Nejvyššímu, je nevýslovně poctěn. I ta nejnižší forma modlitby může být neoprávněnější a nepřijatelnější, a právě tu nejnižší formu text popisuje – „tužbu pokorných“.

Není to modlitba vycházející z Abrahamovy vyrovnané víry, ani zápasení rázného Jáкова, ani přímiluva naléhajícího Mojžíše, ani mocný křik Elijáše, který zavíral a otevíral nebe: je to jen tužba – pohnutí srdce směrem k dobrému – a přesto ji Pán slyší.

Tato nejnižší forma modlitby může být neoprávněnější, neboť podstatou všech skutečných modliteb je touha. Slova jsou pro modlitbu pouze „domem“, avšak živým obyvatelem je touha. Lidi mohou přitahovat jiné formy modlitby, ale přitom nemusejí mít vůbec žádný vliv na živého Boha. Avšak tento způsob prosby je úspěšný už pradávna, neboť je psáno – „vyplňuje přání těch, kdo se ho bojí,“ a také „touha spravedlivých se splní.“ Modlitba je popravdě touha, jak to vyjádřil básník James Montgomery (překlad vlastní – pozn. překl.):

*Modlitba je, když se touha pohne,
Vyřčená či tichá,
vyskočí plamen skrytého ohně
jenž osvětlí ducha.*

Všimněte si, že tento druh modlitby je pouhou *touhou*. Touha nemusí být doprovozena řečí. Prosebník nemusí být schopen vyjádřit tužbu slovy, protože může být příliš zarmoucený nebo jeho city mohou zadusit jeho řeč. Může třeba vydávat pouze sténání beze slov a plakat slzy, jejichž výmluvnost je němá, a přesto Bůh rád slyší touhu, která není vyjádřena slovy.

Mnohé modlitby jsou velmi pěkně vyjádřeny. Popravdě jsou vyjádřeny tak velkolepě, že jejich dokonalost nebude v nebi strpěna. Do nebeských bran se nikdy nedostanou modlitby, které mají získat obdiv lidí. Bůh řekne: „Byly určeny pro lidi, tak ať si je lidé nechají.“ Neskloní se, aby přijal lidské zbytky, a pokud má modlitba být hostinou pro lidi, Bůh nebude u stolu jako druhořadý host.

Věřící může mít tužbu na rozdávání a nedostatek všeho ostatního, a Pán ho může vyslyšet. Jeho vyznání zní například takto: „Toužím být pokorný, ale pláču nad svou pýchou; toužím být silný ve víře, ale jsem zarmoucen svou nevírou; toužím být horlivý, ale vzdychám nad svou vlažností; toužím být svatý, ale vyznávám svá přestoupení.“ Pokud tvé srdce kypí a vše tužbami, jejich pára se

vznesse k nebi. Tvé tužby mají svůj vlastní hlas. Hlasitě klepou na bránu nebe a bude jim otevřeno.

Povšimněte si, že vaše touhy ani nemusí být doprovázeny pevným očekáváním. Když se modlíte, měli byste věřit slibu a očekávat jeho naplnění, jelikož povinností každého prosebníka je věřit, že když se modlí ve jménu Ježíše, bude vyslyšen. Avšak někdy je skromnost, což je dobrá věc, doprovázena nedostatkem víry, což je zlá věc a překážka v modlitbě. Skromnost je podvedena nevírou, a tak otevírá cestu temné myšlence, že chabá modlitba nebude jen tak vyslyšena.

Obávám se, že v některých případech je tento nedostatek očekávání skutečnou překážkou modlitbě, která pak není vyslyšena. Nicméně je prominut lidem od přirozenosti malomyslným a obtěžkaným, jejichž obavy nejsou ani tak pochybnostmi o Bohu, jako spíš hluboce pokořujícím názorem na sebe samé. V jejich případě nejde o hříšně nedostatečnou víru, jako spíš o to, že si s akutní bolestí uvědomují svou vlastní nehodnost. Když volají, tak sice *doufají*, že je Pán vyslyší, a hodlají na Něj čekat, dokud tak neučiní, ale bojí se. Nešli by k nikomu jinému, protože složili veškerou svou naději v nezaslouženou milost a svrchované milosrdenství Boží, ale neprojevují radostné očekávání.

Bratři a sestry, napomenul bych vaše nevíru, ale i tak bych povzbudil vaše touhy, vždyť náš text říká: „Tužbu pokorných vyslycháš, Hospodine.“ Pán ještě vyslyší vaše pokorné vzdechy, a budete překvapení tím, že Pán pro vás udělá mnohem víc, než jste žádali nebo na co jste pomysleli. Kéž vaše víra nesmírně vyroste.

Toto mě vede k poznámce, že forma modlitby, kterou Pán slyší, je popsána jako tužba pokorných. Má tu výhodu, že je osvobozena od pýchy. Nebudte překvapeni, když vyjádřím své obavy, že mnoho lidí žádá o pokoru, aby za to byli obdi-

vováni. Někteří hledají významnou ctnost, aby měli velkou cenu na tržišti církve.

Nemáme snad všichni tu zkušenost, že v zurčícím toku naší upřímné snahy bývá protiproud, který neplyne k Bohu, ale k nám? Neusilovali jsme dokonce o duše lidí, aby nás ostatní vnímali jako evangelisty? „Pojeď se mnou a pohleď na moji horlivost pro Hospodina,“ tak promluvil už ne jeden Jehú. Je těžké udržet pýchu na uzdě.

Tento žalm říká mnoho o pyšném muži a utlačiteli, kterého Bůh nenávidí a kterého jistě navštíví ve svém soudu. A pak vyvádí toto jasné slovo jako osamělou hvězdu na temnou oblohu. Nikdo nikdy nenašel vzácnou perlu v tak nevzhledné škebli. Kéž nás Bůh udrží v pokoře, pokud jsme pokorní, a kéž nás pokoří, pokud pokorní nejsme.

Věřím, že každý křesťan si může vybrat, zda bude pokorný, nebo bude pokořen. Pokora je krásná; na cestě do Nebeského města není milejší místo než Údolí ponížení. Kdo v něm bydlí, přebývá mezi květinami a ptáky a celý den může zpívat jako pasáček, jehož písnička zněla takto (pozn. překl.: J. Bunyan, Cesta poutníků, překlad vlastní nebo překlad Aloise Adlofa):

*Kdo v nízkosti, ten pádu nemusí se báti;
kdo pokorný, ten smí se šťastně
cestou bráti;*

*Bůh vede ho a milost svou mu dává
a dobrotou svou jeho sytit nepřestává.*

- - -

*Kdo dole je, ten vyhne se pádu,
kdo snižén, ten pýchy srdce
pokornému Bůh předá svou radu
navždy bude jeho vůdce*

Pokud si pokoru nevyberete sami, budete muset být pokořeni, a to není vítaná věc. Být pokořen znamená být bolestivě zasažen a muset strpět opovržení ze strany lidí kolem vás, bezbožných i zbožných. Jistí lidé, kteří nosili své hlavy velmi vysoko, jimi narazili do trámu a

16 ZÁPAS O DUŠI

museli již zbytek života chodit s pohmožděným čelem. Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost. Kéž nám proto Bůh pomůže přinést před Něj „tužbu pokorných“.

Pokud chcete být v modlitbě vyslyšeni, musíte přijít jako potřební a prázdní. Malé mínění o sobě samotném doprovází modlitby, které Boha přimějí k činu. Nikdo nemůže očekávat, že bude dostávat z plnosti pokladu, který je v Kristu Ježíši, dokud není ochoten přiznat svoji vlastní chudobu. Milost za milostí bude dána pouze těm, kteří pociťují potřebu za potřebou. Všechny úspěšné prosby musí nutně spoléhat na bezplatnou milost.

Nikdy si nesmíme něco nárokovat u Pána, jako kdyby byl naším dlužníkem, neboť pak s námi nebude jednat ve svém milosrdenství. Pokud se totiž obrátíme na Císaře spravedlnosti, budeme muset jít k Němu. Nechme být své zásluhy a klady a volejme takto: „Pro Tvé milosrdenství a pro Tvou pravdu, a pro Tvého Syna, slyš hlas mé modlitby.“ Toto je správný evangelijní duch, a pokud prosíme jinak, budeme poslání pryč s prázdnou.

Dále chci připomenout, že Bůh bez váhání slyší tu nejslabší modlitbu. Slyšel jsem toho dost o čtení myšlenek. Nechci se vyjadřovat k této schopnosti, co se týče lidí, ale zde vidíme úžasný případ, kdy myšlenky čte Pán. „Tužbu pokorných vyslycháš.“ Takovéto čtení tužeb je výsadou náležející Bohu. On zná naše touhy, i když my je sami neznáme.

Vy, kdo sedíte tady v tomto sboru (Metropolitan Tabernacle, Londýn – pozn. překl.), máte nějaké touhy, ale je zcela nemožné, aby člověk sedící vedle vás znal vaše tajná přání, a možná je to dobře. Pán právě teď čte vaše myšlenky. Sténání vycházející z vašeho nitra se nese do výšin. Nechcete prozradit své vnitřní pocity. Možná je vaše tajemství příliš bolestivé, než abyste je mohli odhalit. Ale Bůh slyší tak dobře, že doká-

že zachytit i vaše touhy. Úžasná dovednost! Měli bychom být opravdu vděční za Pánův slib, že bude poslouchat naše slova; ale On jde mnohem dál a slyší nevyslovitelné a nevypravitelné. Zažili jste někdy takovou moc a slitování?

Zatřetí, chci poznamenat, že u modlitby záleží nejvíce na srdci. Touhy jsou ovocem srdce. Srdce je zdroj, sídlo a podstata prosby. Modlitba srdcem je srdcem modlitby.

Bez srdce je modlitba jen bídná fraška. V psím zaštěkání a prasečím zachrochtání je tolik krásy jako v modlitbě, ve které není srdce. Pokud mysl není upřímná, pravděpodobnost, že Bůh bude hledět na modlitby vyřčené v kaplích nebo kostelech, je asi tak vysoká jako pravděpodobnost, s jakou vyslyší křik krkavců.

Obávám se, že velká část takzvaných veřejných modliteb není víc než hřích troufalosti. Kdyby k vám přišlo vaše dítě a strojeně vás o něco žádalo, poslouchali byste je? Kdyby neřeklo „Tatínku, chci to a to“ a místo toho by si otevřelo knihu a odcitovalo by třeba „Drahý a milovaný otče, musím tě požádat, abys mi ze své velké náklonnosti dal tyto a tyto věci,“ neposlouchali byste takový nesmysl. Řekli byste: „No tak, chlapče, co chceš? Řekni mi to jasně.“ Obávám se, že krásně odrecitované modlitby jsou tím nejhrůznějším výsměchem, který Bůh kdy slyší. Představte si Petra, jak se začíná topit a přitom recituje: „Pane, zachraň mě.“ Když srdce opravdu mluví s Bohem, nemůže mluvit strojeně; takové nesmysly hází přes palubu.

Ale nemůže se člověk modlit svým srdcem a přitom používat napsané modlitby? Určitě může. Mnozí tak činí celá léta. Pokud nemůžete chodit bez berlí, budu radši, když budete chodit s nimi než vůbec. I tak to nejsou ani ta nejlepší slova napsaná těmi nejzbožnějšími lidmi v historii, ani ten nejsvatější projev, který sami spontánně dáte dohromady, co může

vytvořit modlitbu, pokud chybí srdce. Slova jsou zřídka více než zavazadly modlitby. Jazyk je přinejlepším masem, do kterého je modlitba vtělena; život modlitby spočívá v touze srdce.

Kdo se modlí s pramalou touhou, žádá Boha o odmítnutí. Pokud se modlíte, a vaše mysl bloudí sem a tam mezi tisícovkou marných věcí, vaše touhy jsou chabé a vaše prosby budou mít malý účinek. Aby byla modlitba účinná, musí být horlivá; musí být vřelá, aby byla přijatelná. Pokud vás nezarmoutí naprostý neúspěch modlitby a pokud vás její úspěch velmi nepotěší, pak se spolehněte na to, že budete muset dlouho čekat na vpuštění do branky milosrdenství.

Naléhavost je nepostradatelná – náš Pán nám o tom vyprávěl mnohá podobství. Hrát si na modlení nikdy nestačí. Srdce a duše musí být při plném vědomí, neboť žádná ospalá modlitba se nedostane do nebe. Boha musíme chválit celým srdcem a modlit se musíme stejným způsobem. Pokud platí, že rozpolcený člověk od Pána nemůže nic očekávat, platí to i o člověku s polovičatým srdcem.

Když se srdce zahřeje, duch se rozhorlí, a touhy zesílí, tehdy nešetřete svými modlitbami. Nejsme vždy v takovém stavu, proto se hodně modleme, když v něm jsme. Je naší povinností se připravovat na modlitbu, ale věřím, že největší způsobilost nám dávají silné touhy a intenzivní chtění. Bez přípravy jídla budete mít obrovský hlad.

Pokud zrovna budou vaše touhy silné, budete jednat moudře, když se budete modlit víc než obvykle. Nemůžete se takhle modlit neustále, ale když přijde dobré období, využijte ho. Když pořádný vítr naplní plachty touhy, tehdy plujte dopředu, jak jen to půjde. Oddělte si delší chvíli na soukromé uctívání, pokud je duše oživena. Jindy se budete muset velmi snažit, abyste dosáhli aspoň malého pokroku, tak ať pak nelitujete, že jste

promarnili lepší příležitost. Nepřestávejte v získávání nesčetných požehnání jak pro sebe, tak pro církev, i pro hynoucí svět. Avšak vždy dbejte na to, aby vaše srdce před Bohem silně toužilo po duších lidí.

Pán připravuje srdce svých lidí tím, že jim dává hluboké vědomí jejich potřeb. Prožíváte zármutek, pokušení, těžkosti a váš duch úpí pod ranami svědomí. Avšak všechno tohle je v pořádku, protože jste tím vyučeni v umění a tajemství prosebné modlitby. Nikdo ke Kristu nevolá tak dobře jako ten, kdo se začíná topit. Jonášovo volání ve velrybím břiše bylo tou nejintenzivnější modlitbou, kterou se kdy modlil. Když je váš duch přemožen smutkem, pak vzhledněte ke Kristu, Spasiteli, a nalezněte Ho k radosti svého nitra. Naše touhy mají sklon spát, ale když Pán svým Duchem odhalí naší duchovní chudobu, pak toužíme a vzdycháme po duchovních požehnáních.

Dejte své srdce Duchu svatému, aby vás mohl připravit k hledání požehnání a aby vás připravil přijmout požehnání a čas, ve kterém Ho Pán dá. To je z Boží strany úžasná blahosklonnost a co se týče nás, měli bychom pociťovat to největší možné povzbuzení k přípravě našeho srdce k opravdové prosebné modlitbě.

Když vás Bůh vede k modlitbě, chce abyste něco přijali. Když nacházíte ve svém srdci čistou touhu, dal ji do vašeho srdce Pán, a pro čest své nekonečné vznešenosti, aby neposkrvnil svou dobrotu a nezneuctil své velké jméno, vás musí vyslyšet.

S takovou útěchou bych chtěl oslovit ty zde, kteří se teprve začínají modlit. Vím, že jsem mluvil s některými lidmi, kteří mi řekli, že hledáte pokoj a že ve dne i v noci je v celé vaší duši touha po spase. Víte, tohle není z vaší přirozenosti. Ani ďábel ani vaše stará přirozenost vás nenaučili se takto modlit. Drahý posluchači, buď si jistý tím, že velký Otec, který tě vede, abys k Němu volal, tě slyší a

nakloní své ucho, aby zachytil i tu nejmilejší žádost tvého ducha. Věř, že tě slyší a vrhne se k nohám Jeho drahého Syna. Pohled na Ježíšovy rány a nech se jimi pozvat k Bohu. Neznám výmluvnější slova než jsou rány umírajícího Pána. Nechej je přemluvit tě, abys k Němu přišel, abys Mu důvěřoval a spočinul u Jeho nohou, neboť když naklonil tvoje srdce k modlitbě, jistě tě uslyší a požehná ti.

– Charles Haddon Spurgeon –

*Pro Sword & Trowel (2003, číslo 3)
upraveno a zkráceno. Kázání z 5. října
1884. Přeložil Petr Papež.*

NOVÁ APOŠTOLSKÁ reformace

I. PŘEDMLUVA

Nová apoštolská reformace (NAR) je poměrně nové křesťanské hnutí, které rádo ke svému názvu připojuje titul „Třetí vlna Ducha.“ Už jen prozkoumáním etymologie těchto dvou titulů můžeme získat lepší porozumění jeho důrazům: je to hnutí, které zastává tvrzení, že bylo započato Duchem; jde o něco nového, co Bůh dělá; je apoštolské (apoštolové jsou jeho čelní postavy), a reformační. Cílem je formovat a přeformovat křesťanskou praxi, víru a tradici. To je pro mě, jakožto člověka, který je otevřen novým věcem, které Duch činí, aby reformoval svoji církev, osobně a teologicky výzvou, neboť věřím, že pokud Bůh dělá něco nového, měl bych to následovat. Jsme však povoláni, abychom nevěřili každému duchu, ale zkoumali duchy, zda jsou od Boha, či ne (1 J 4,1).

Tento článek chce prozkoumat roli, hodnoty a učení o apoštolech, které NAR prosazuje, a zvláště pak názor NAR, že by apoštolové měli vést místní společenství. Mým primárním zdrojem budou spisy Petra Wagnera, hlavního představitele tohoto hnutí.

Tento článek je rozdělen do tří základních částí. V prvním prozkoumám

počátek a základní cíl učení a činnosti NAR. Ve druhé představím, jak NAR chápe biblickou roli apoštolů a proberu uskutečnění apoštolské služby podle jejich chápání. Na závěr, v poslední části, porovnáám teologii NAR s ostatními teologickými názory na apoštolskou službu.

II. POČÁTEK A CÍL Hnutí NAR

A. Petr Wagner a jeho duchovní proměna

Abychom pochopili NAR, musíme nejprve prozkoumat práci a teologii Petra Wagnera. Wagner sice není zakladatelem tohoto hnutí, ale díky své práci a vlivu se stal hlavním zástupcem, mluvčím a propagátorem NAR. Jeho knihy, semináře a myšlenky jsou dnes klíčovými zdroji k porozumění teologii, práci a vlivu NAR. Proto se v této části zaměřím na Wagnerův duchovní vývoj a růst, který nám osvětlí důvody a motivy jeho teologie.

Wagnerova teologie je „teologie rekapitulace“. Se svojí ženou Doris byli prvních šestnáct let své služby misionáři v Bolívii (1956–1971). Založil zde jednu církev a jako ředitel biblického institutu byl zapojen do akademické práce, kde kombinoval vedení misie s vyučováním na seminářích. Když se Wagner ohlédl zpět, poznamenal, že: „Ačkoli léta naší služby zanechala nějaké pozitivní výsledky, je zahanbující pohlédnout zpět a uvědomit si, jak málo náš investovaný čas, peníze a energie ve skutečnosti přinesly.“ K prvnímu posunu v teologii a službě došlo díky učitelí misiologie, profesorovi Donaldu McGavranovi, který jej vyzval, aby efektivitu své misijní práce neposuzoval skrze věrnost, ale úspěchem ve smyslu růstu křesťanských církví co do počtu a velikosti. Wagnerova reakce po konfrontaci s touto myšlenkou byla pro jeho následující práci velmi hluboká a významná. Řekl: „Jestliže Bůh chce, aby byly ztracené ovce nalezeny, udělejme cokoliv je třeba, abychom je přivedli do ovčince

... Pokud se počet zachráněných a přivedených duší do životadárných církví zvýšil, byl jsem „připraven na vše a ještě na víc.“ Jeho planoucí touha zasáhnout ztracené dala vzniknout postoji „cokoliv je třeba“ a „připraven na vše a ještě na víc“, který v následujících letech poznamenal jeho teologii.

Po objevení konceptů technického růstu církve, pod vedením McGavrana, následoval kolem roku 1980 druhý posun. Ten spočíval zejména v roli nadpřirozena. Wagner začal jakožto anticharismatick zkoumat letniční církve a jejich teologii a pozval svého přítele, Johna Wimbera, aby přišel do Fullerova semináře a spolu s ním vyučoval kurz nazvaný „Znamení, zázraky a církevní růst“. Na Wagnera učinila hluboký dojem skutečnost, že církevní růst v knize Skutků je celkově spjat s nadpřirozenými projevy (jako uzdravování nemocných a vymítání démonů), které připravily cestu pro kázání Božího slova. Kolem roku 1987 začal Wagner zkoumat roli modlitby ve světové evangelizaci, což ho nakonec vedlo k učení o teritoriálních duchách, duchovním boji, duchovním mapování a zástupným vyznáváním. Jeho poslední posun se objevil kolem roku 1993, kdy si začal všímat, že různá hnutí měla stejné rysy, aniž by byla nějak konkrétně propojena. Tyto nové církve měly novou strukturu autorit odlišnou od tradičního křesťanství, založenou zejména na vztazích, nikoliv na byrokracii. Tento nový model vztahové autority byl uskutečňován dvěma způsoby. Na místní úrovni byla církev vedena pastorem a na globální bylo více církví podřízeno autoritě apoštola. Právě v těchto hnutích Wagner našel odpovědi na otázku efektivního církevního růstu, což byl poslední chybějící klíčový kousek skládačky, který byl po staletí opomíjen: novou církevní strukturu s apoštoly v čele. Tuto strukturu považoval za hlavní důvod rychlého růstu.

B. Základ a kořen NAR

Wagnerova touha po církevním růstu jej vedla k závěru, že proto, aby církev rostla, potřebuje dobré technické porozumění církevního růstu. Nadpřirozený prvek je velice důležitý, duchovní boj je rozhodující, ale to vše nepřinese žádný užitek, pokud bude církevní struktura chybná. Jako církevní strukturu, kterou dává Bůh, vnímal církev vedené apoštoly.

Wagner vystopoval původ NAR ve čtyřech hlavních zdrojích: africké nezávislé církve – hnutí, které začalo kolem roku 1900 a bylo charakteristické udělováním neuvěřitelného množství autority jednotlivcům v těle Kristově; čínské domácí církve – hnutí, které začalo kolem roku 1976, v němž povstávali určití lidé, kteří měli autoritu doslova nad miliony křesťanů; latinskoamerické církve, kde byly kolem roku 1980 největší církve v hustě osídlených oblastech vedeny velmi silnými vůdci; a nakonec hnutí pozdního deště, které se objevilo ve 40. letech 20. století – to Wagner považoval za formativní pouze pro církve v USA. Všechna tato hnutí nakonec vedla k fenoménu Nové apoštolské reformace, ve které církev obecně uznává, a bude i v budoucnu uznávat, potřebu apoštolů, kteří jsou se svým velkým množstvím autority posledním chybějícím elementem k vítězství církve.

Uznání apoštolské služby je klíčovým bodem Wagnerova výkladu církevní historie. Nezajímá se příliš o obnovu a návrat k modelu církve z prvního století, ale zdůrazňuje potřebnost církve jednadvacátého století, založené na všech biblických principech. Klíčovým slovem popisu jeho pohledu na historii je proto „dokončení“. Cokoli Bůh až dodnes dělal, činil s cílem církev dokončit a připravit na příchod Království a apoštolové jsou posledním článkem řetězu těchto událostí. Protestantská církev ustanovila autoritu Písma a ospravedlnění vírou a kněžství všech věřících. Hnutí, které započal John

20 ZÁPAS O DUŠI

Wesley, představilo požadavek svatosti, a to jak osobní, tak celého společenství. Letniční hnutí poté zdůraznilo nadpřirozené dílo Ducha svatého. Úřad přímlyvce byl obnoven v 70. letech dvacátého století, úřad proroka byl obnoven v 80. letech. Nakonec v 90. letech dvacátého století začala globální církev uznávat dar a úřad apoštola. Proto Wagner v roce 2001 prohlásil, že církev vstoupila do Druhého apoštolského věku.

Pro nás je důležité pochopit a porozumět širšímu obrazu NAR, jejím motivům a důvodům jejího učení, ne pouze jejímu obsahu. Wagner pozoroval nejrychleji rostoucí církve po celém světě a došel k závěru, že tyto církve rostly tak rychle, protože užívaly církevní strukturu danou Bohem. Posledním kouskem tohoto obrazu je pochopení hlavního cíle učení a praxe NAR. Když to pochopíme, bude nám zcela jasné, proč NAR tolik trvá na důležitosti apoštolské služby.

C. Hlavní cíl NAR

NAR nechápe roli církve jako „pouhé přežívání“ nebo postoj „nějak vytrvejme až do konce“. NAR naopak volá po plně vstrojené církvi se všemi součástmi, které jsou zapotřebí, připravené na vítězný pochod nad poraženým Satanem a jeho demony, po ustanovení Království v plnosti a vykonávání Bohem dané nadvlády nad zemí. Tyto tři části reprezentují hlavní cíl NAR.

Bůh dal podle Genesis 1 Adamovi a Evě autoritu nebo vládu nad celou zemí, což podle teologů NAR znamená, že vlastnili „moc vládnout, která nutí teritorium uznat a podřídit se autoritě nebo vládě“ (Pierce). Neposlušností Bohu ztratili svoji autoritu a Satan se stal vládcem nad všemi lidskými královstvími. Ježíš však přišel, vzal autoritu ze Satanových rukou a vrátil ji lidstvu, které je nyní schopno žít v plnosti svého nadpřirozeného povolání. Povolání lidstva je jasně vidět ve výkladu tří biblických pasáží:

◆ *Neboť Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo. (L 19,10)*

NAR chápe tuto pasáž tak, že Ježíš nepřišel zachránit „ty“, kteří byli ztraceni (myšleno lidí), ale „to“, co bylo ztraceno. „To“ představuje lidskou nadvládu nad stvořením, která byla ztracena v zahradě Edenu.

◆ *Proto jděte, číňte učedníky ze všech národů. (Mt 28,19–20)*

Podle výkladu NAR Ježíš neřekl, že máme činit učedníky z jednotlivců z daných národů, ale naším cílem je činit učedníky celé národy, Ježíšovými kolektivními učedníky zachovávajícími Jeho přikázání.

◆ *Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. (Mt 6,9–10)*

„Pokud to vezmeme doslova,“ říká Wagner, „naším cílem nesmí být nic menšího než proměna společnosti. Principy a hodnoty Království se musí v lidských společnostech odrážet nejvyšší možnou měrou.“

Wagner si dává záležet na tom, aby zdůraznil, že Ježíšovo království není obsaženo uvnitř církve, ale existuje kdekoli, kde muži a ženy uznají Ježíše jako svého Pána a Krále. Stejně jako jsou skrze Kristovu vládu proměňováni a činní novými jednotlivci, měla by být proměňována i celá společnost. Podle toho by se na základě Ježíšovy modlitby měly všechny atributy nebe projevit a být ustanoveny na zemi. Proto jsou křesťané zapojeni do duchovní bitvy proti Satánovi a jeho zkázonosnému dílu (nemocem, hříchu, posedlosti, hladu, nespravedlnosti ...) a do rozšiřování Kristových nařízení a nadvlády. To by mělo vyústit ve viditelnou a neustále rostoucí proměnu společnosti, která nakonec vyústí v ustanovení Božího království na zemi. Jinými slovy: cílem NAR je svrhnout Satanovu vládu nad společností jiným druhem vlády – Božím královstvím. Wagner prohlašuje, že tento druh vlády nikdy nenastane bez apoštolů jako klíčového elementu.

III. JAK NAR CHÁPE BIBLICKOU ROLI APOŠTOLŮ

Podle Wagnera druhý apoštolský věk začal v roce 2001, když začali být apoštolové po 1800 letech opomíjeni jejich služby znovu uznávání a ustanovování, aby spravovali církev. To znamená, že žijeme v době, kdy se konečně něco děje, kdy je možné proměnit naše společnosti a mít vliv na současná světská království jako nikdy předtím. Také je možné ustanovit nový druh vlády, protože máme apoštoly, kteří působí v oblastech své autority.

1. Jak NAR chápe biblickou apoštolskou službu

Wagner definuje apoštola jako „křesťanského vedoucího, který je obdarován, vyučen, pověřen a vyslán Bohem s autoritou pokládat základ vlády církve v uložené oblasti služby skrze naslouchání tomu, co Duch říká církvi, a podle toho uvádět řád do věcí k růstu a dospělosti církve.“ Je to člověk, který je povolán a Bohem obdarován duchovním darem, má určenou oblast služby, jeho charakter je neobyčejný, uznávají ho lidé podřízení jeho autoritě a vedení a je inspirován Duchem prostřednictvím zjevení nebo vizi o tom, co Bůh dělá. Ačkoli tato definice obsahuje mnoho částí, které popisují Wagnerovu myšlenku apoštolské služby, zásadní problematika se objeví, když porovnáme tuto definici s Wagnerovým chápáním církve a vztahem apoštolů k ostatním darům vedení.

První hlavní posun od tradičního křesťanství se týká výkladu Efezským 2,20, kde Pavel píše, že církev je „vybudována na základě apoštolů a proroků, kde je úhelným kamenem sám Kristus Ježíš.“ NAR bere toto prohlášení doslova a říká, že apoštolové jsou základotvorným prvkem a spolu s proroky by měli spravovat místní církve. Dále je nadřazenost apoštola ve vládě církve potvrzena v 1. Korintským 12,28, kde Pavel píše: „nejprve apoštoly“.

Druhý hlavní posun a zároveň nejradikálnější rozdíl mezi Novým apoštolským hnutím a tradičním křesťanstvím můžeme vidět v množství autority, které se očekává, že bude Duchem svatým svěřeno jednotlivcům v protikladu ke skupinám, jako jsou třeba vedení, rada nebo staršovstvo. Wagner neříká, že rozhodnutí těchto skupin byla v minulosti chybná (biskupství, církevní rady, synody ...), ale že nyní Duch svatý přesunul svoji autoritu ze skupin na jednotlivce a těmi jsou samozřejmě apoštolové. V podstatě nyní apoštolové nahradili rozhodnutí těchto skupin, protože mají veškerou moudrost, vedení a pochopení, které je pro vedení potřebné.

Třetí hlavní posun od tradičního křesťanství spočívá v tvrzení, že by jedinec s apoštolským darem měl být uznáván a do apoštolského úřadu ustanoven. Wagner v této otázce ukazuje několik věcí. Za prvé chápe služebnost pěti úřadů z Efezským 4,11 jako nepřetržitou a současnou v životě církve, „až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti“ (Ef 4,13). Protože tam ještě stále nejsme, apoštolové jsou stále potřební. Za druhé ukazuje, že se většina tradičních denominací na základě Efezským 4,11 rozhodla uznávat úřad evangelisty, pastora a učitele, ale neuznává úřad apoštola a proroka. Za třetí prohlašuje, že stejná pravidla, která jsou platná pro veřejné ustanovování pastorů do jejich úřadů, jsou platná i pro apoštoly. Každý dar z pěti služebností je člověku dán z Boží milosti, ale skrze ovoce toho daru je dán i vnější důkaz, a člověku je úřad udělen lidmi, kteří veřejně rozpoznají a akceptují jeho službu. Wagner argumentuje, že pokud takto jednáme s pastory, učiteli a evangelisty, proč bychom tak nemohli jednat i s proroky a apoštoly?

2. Různé druhy apoštolů v NAR

Ve věci vytváření mimobiblické terminologie ohledně rozdělení apoštolů byl

22 ZÁPAS O DUŠI

Wagner velmi nápaditý a vynalézavý. Jedná se o velmi komplikovaný a dlouhý seznam titulů, takže ho popíšu jen velmi stručně. Hlavní premisa tohoto rozdělení je učení, že každý apoštol má svou vlastní určenou oblast a autoritu, která je použitelná pouze v této specifické oblasti. Mimo tuto oblast je apoštol „bezmocný“ a stejně obyčejný jako jakýkoli jiný věřící. Základ je nalezen u apoštola Pavla, který byl podle Wagnera „omezený apoštol“. „Omezením“ míní, že Pavel nebyl apoštolem pro kteroukoli církev na jakémkoli místě, ale měl svoji vlastní vymezenou oblast a mimo ní nemohl sloužit jako apoštol. Wagner říká, že se takto Pavel představuje v 1. Korintským 9,2 a 2. Korintským 10,13–16. Obecně Wagner rozpoznává minimálně tři druhy oblastí apoštolské působnosti: eklesiastickou, provozní a teritoriální, ale uvnitř těchto tří kategorií působnosti jsou tři hlavní kategorie apoštolů. Každá z těchto kategorií je rozdělena na několik podkategorií. Tři hlavní kategorie apoštolů jsou – vertikální, horizontální a tržní.

Vertikální apoštolé vedou síť církví, služby nebo jednotlivce, kteří je vyhledávají kvůli duchovnímu „krytí“. Jsou rozděleni do čtyř podkategorií: a) eklesiaštíci apoštolové: jejich působnost obsahuje několik církví a pastoři jsou jim vykazatelni; b) členové apoštolského týmu: většina apoštolů má svůj vlastní tým, který obsahuje lidi s mnoha rozdílnými dary; c) provozní apoštolové: uplatňují svoji apoštolskou autoritu nad jednotlivci nebo skupinami, kterým slouží určitým druhem konkrétně zaměřené služby; d) kongregační apoštolové: jsou to vedoucí (nebo pastoři) sborů, ze kterých se staly megasbory.

Horizontální apoštolé pod sebou nemají sbory, služby ani jednotlivce, protože slouží především vedoucím, kteří jsou na určité úrovni, a pomáhají jim spojit se za různými účely. Opět mají čtyři podkategorie: a) krycí apoštolové mají schopnost

svolávat křesťanské vedoucí určité úrovně, kteří slouží v různých oblastech, a formovat související organizace za specifickým účelem podle Božího vedení; b) vel-vyslanceští apoštolové mají schopnost podněcovat a rozvíjet apoštolská hnutí v národním, regionálním či mezinárodním rozměru; c) mobilizační apoštolové tráví mnoho času na cestách jako velvyslanceští apoštolové, ale jsou zaměřeni na určitou záležitost nebo projekt; d) teritoriální apoštolové mají svoji vlastní apoštolskou působnost určenou především konkrétní geografickou oblastí.

Tržní apoštolové jsou apoštolové na určitých pracovištích, kteří mají schopnost na tom místě uvádět do věcí řád a vybavovat svaté pro dílo služby. Pracovištěm se stává nejen služba, ale místo, kde by měla být zřízena církevní vláda (Simpson). Takoví apoštolové by měli povstávat v různých oblastech společnosti: náboženství, rodina, vzdělání, vláda, média, umění, obchod a podobně. Výsledkem takové práce má být proměna společnosti a převedení majetku od pohanů Božímu lidu.

3. Apoštolové a město

Pravděpodobně největší výzvu představuje NAR v oblasti tradiční myšlenky církevní vlády a organizace. Tradičně byla církev spravována a duchovně budována prostřednictvím služby pastorkazatelů-učitelů-starších a příležitostně evangelistů. Za posledních 500 let byly denominace hlavním módem protestantských církví. Protože jsou apoštolové (spolu s proroky) podle Wagnera zodpovědní především za budování církve, mění se tradiční role pastora.

Podle Wagnerových slov jsou apoštolové města „křesťanští vedoucí, kteří se vůči městu zavázali a kterým dal Duch svatý pomazání neobvyklé pravomoci v duchovních záležitostech nad ostatními křesťanskými vedoucími v tom stejném městě.“ V tomto smyslu poskytují apošto-

lové pastorům a církvím v konkrétním městě duchovní vedení, které je uschopní dělat svou práci efektivněji a lépe. Pro pastory ve městě to tedy znamená, že dobrovolně vstoupí do struktury, která není založena na byrokratických nebo právních pravidlech, ale na osobním vztahu. Tak se pastoři stávají součástí apoštolské sítě a pracují pod apoštoly tak, jako sboroví služebníci obvykle pracují pod svým prvním pastorem. Podle Wagnera bude tento způsob dobře fungovat.

V posledních 500 letech byla většina protestantských církví organizována v denominacích a základem jejich vztahu byla shoda na určitém učení. Podle NAR jsou denominace staré měchy, které je potřeba nahradit apoštolskou sítí. V praxi to znamená, že jsou všechny církve v jednom městě povzbuzovány, aby pochopily, že ačkoli se setkávají v mnoha různých společenstvích, jsou ve skutečnosti jednou městskou církví. V nových mezidenominačních aliancích jsou také pastoři povzbuzováni, aby mezi sebou budovali upřímné a podpůrné vztahy. A konečně, církve ve městě jsou vyzvány, aby se dobrovolně připojily do apoštolské sítě, podřídily se vedení apoštolů a tímto způsobem budovaly opravdu biblickou církevní vládu. Vůdčí myšlenkou ovšem není touha určitého apoštola po vládnutí, ale touha po pokroku Království a záchraně co největšího počtu lidí. Wagner velmi otevřeně přičítá neefektivnost v šíření evangelia denominačnímu modelu, který brání církvím ve městě v územní jednotě při jejich snaze evangelizovat a proměnit společnost, a také popírání a ignoraci apoštolské služby jakožto klíčového elementu církevního růstu.

IV. POROVNÁNÍ TEOLOGIE NAR S OSTATNÍMI TEOLOGICKÝMI POHLEDY NA APOŠTOLSKOU SLUŽBU

Při rozboru apoštolské služby čelíme dvěma problémům. První problém spočí-

vá v jedinečnosti „Dvanácti“ a jejich použití jako vzoru dnešní apoštolské služby. Dnes totiž není nic, co by mohlo být ekvivalentem k apoštolům a jejich pozici zakladatelů církve a autorů apoštolského učení, která jim byla dána od Boha. Druhý problém spočívá v tom, že Bible neříká, jestli Dvanáct svoji službu a autoritu udělovali dalším, a pokud ano, jakým způsobem. Díky tomu čelíme různým chápáním apoštolské služby. Stejně tak je Písmu i církevní historii cizí složitá struktura mnoha druhů apoštolů.

Pro chápání NAR je typické, že apoštolská služba je úřad, ke kterému patří vládnutí (ne pouze vliv nebo duchovní autorita) a více či méně stálé působíště v určité oblasti služby (město, region nebo kontinent), jejímž záměrem je, aby se každá místní církev stala součástí této služby. Apoštol je zde tedy zamýšlen jako úřad vládoucí a převážně stálé (ne ve všech případech) služby.

Edminston začíná svůj článek zdůrazněním dvou obvyklých názorů na apoštolskou službu: apoštolská služba skončila smrtí apoštola Jana nebo skončila zformováním novozákonní církve. Dnes máme namísto apoštolů buď spisy apoštolů v Novém zákoně, nebo apoštolové dodnes existují, ale jsou nazýváni misionáři. Edminston argumentuje proti takovému rozdělení a uvádí Dvanáct, „zakladatele víry“, jako zvláštní kategorii. Jsou jedineční a nikdo jim podobný dnes neexistuje. Je zde však druhá kategorie, kterou nazývá „zakladatelé církve“, a v ní uvádí lidi jako Pavla a Silase, Martina Luthera, Johna Wesleyho a George Foxe, kteří cestovali po určité oblasti a zakládali církve. Vidí ty, kteří následovali tyto veliké muže, jako apoštoly s hlavním úkolem upevnit práci a růst církve v Boží milosti. Zde uvádí Tita, Silase, Timotea a Apola. Poslední kategorie jsou ti, kteří smýšlejí apoštolsky, ale jsou spojeni jen s místní církví nebo jsou

pod autoritou výše postaveného apoštola (Edminston). Z jeho pohledu existují apoštolové i dnes jako dar i úřad. Někteří teologové přijímají názor, že „apoštol“ může být služba, ale ne úřad. Reinhold Ulonska uznává apoštolskou službu, ale ne úřad, a vysvětluje, že titul apoštol obsahuje míru slávy a autority, kterou by si pravý apoštol nikdy nepřivlastnil. Stejně tak Filipe Ferrez prohlašuje, že apoštolský úřad skončil, ale dar apoštola zůstává jako trvalý dar v církvi. Alternativou k Wagnerovu tvrzení, že by apoštolé měli spravovat místní církve na základě Efezským 2,20, je tradiční pohled, že základem je Kristus a apoštolové ho pokládají pokaždé, když káží Krista. Apoštolové tedy nebyli podkladem, na němž byl základ položen, ale byli jeho staviteli. Máme zde tedy dva protichůdné názory: základ jako člověk s apoštolským darem (úřadem), nebo základ jako apoštolské učení Krista, které je pokládáno pokaždé, když služebníci káží Krista.

Na rozdíl od Wagnerova pohledu na apoštolskou službu jako převážně stálou a spojenou s určitou oblastí argumentuje Atkerson ve svém článku, že mnoho prvních apoštolů charakterizovalo neustálé cestování. Jejich cesty byly motivovány evangelizací, organizací a posilováním nově založených církví. Příležitostně zůstali na strategických místech kvůli vyučování, ale poté zase pokračovali v cestování. Když apoštol vyučil a ustanovil starší, pokračoval v cestě, a bylo na starších, aby budovali církev.

Atkerson si povšiml, že apoštolé dvacátého století, kteří zakládají církve, „budou mít přirozeně ovlivňující autoritu starších v církvích, které založili“, ale usuzuje, že „moderní apoštol opravdu nemá vyšší „hodnotu“ než jakýkoli starší.“ Hawkes ve své doktrinní dizertaci ukazuje, že žádný novozákonní list není adresován apoštolovi, jak by tomu bylo v případě, že by apoštol vládnul

nad městem a všímá si, že Pavel nikdy neustanovil do vedení místní církve apoštola, ale biskupy a starší. Podle Hawkesa může dnešní apoštol vykonávat autoritu v duchovních záležitostech a duchovně vést, ale odmítá Wagnerovu myšlenku, že primární funkcí apoštola je spravovat církev. Je také diskutabilní, jestli v Efezským 4,11 a 1. Korintským 12,28 Pavel ustanovuje hierarchickou hodnotu služeb s apoštoly a proroky na vrcholu, nebo fráze „některé ustanovil za ...“ hovoří o rozmanitosti darů v Těle, ne o hierarchii.

V. ZÁVĚR

Wagnerův argument, že církev potřebuje pět služebností, než všichni dorosteme k jednotě víry a poznání Božího Syna k osobní dokonalosti, je něčím, co potřebujeme uvážit. Církev v každé generaci opravdu potřebuje lidi s těmito dary, aby ji budovali, a nemáme žádný biblický důkaz, že apoštolská služba skončila. Nemáme mezi námi „Dvanáct“, ale máme lidi, kteří pokračují v apoštolské službě a úřadu; ne aby vládli místní církvi, jak tvrdí Wagner, ale aby zakládali nové církve pokládáním základu apoštolského učení a podřizovali je starším, kteří budou pokračovat v jejich budování. Apoštolská autorita by proto neměla být vládnoucí nebo hierarchická, ale duchovní a ovlivňující. V tomto slova smyslu potřebují církve dvacátého prvního století uznávat a přijímat službu lidí, kteří opravdu mají dar být apoštoly, kteří se starají o celkové zdraví církví, a kteří chtějí svojí duchovní a ovlivňující autoritou sloužit tělu Kristovu, ne jako páni nad církvemi, ale jako služebníci. Opravdu si můžeme představit, že by v prvním století každá církev měla jednoho nebo více apoštolů, kteří by měli na starost spravovat církevní záležitosti, jak předpokládá Wagner? To si nemyslím! Bylo by to snad ideálnější než rozmanitost zbožných starších, kteří jsou duchovními vůdci a pastýři v každém společenství?

Přišel čas pro církve ve městě, aby strhly své denominační rozdíly, sjednotily se a spolupracovaly ve snaze zasáhnout a evangelizovat místní společnost? Nevím, ale myšlenka městské církve jistě je mnohem bližší vzoru Nového zákona než dnešní situace, kdy je mnoho církví v jednom městě vzájemně odděleno denominačními rozdíly, vyznáním a vírou. Možná nastal pro církve čas, aby našli svou identitu ne v denominační příslušnosti, ale aby jejich identita pocházela ze spojení s ostatními místními církvemi v jejich městě nebo regionu. Takový přístup by mohl pozvednout vyjádření viditelné, a ne pouze duchovní, jednoty založené na modlitbě, kterou se Ježíš modlil v Janovi 17.

NAR se šíří, ať se nám to líbí nebo ne, a brzy zaklepe i na naše dveře. Otázka je, zda ji přijmeme nebo ne. Úkolem je rozlišit dobré od špatného a hlavní výzvou je odhalit, zda apoštolská služba pokračuje nebo ne. Pokud ano, musíme být opatrní, abychom ji rozpoznali a dali jí to správné místo v životě církve.

– Ervin Budiselić –

Bible Institute, Záhřeb (překlad Josef Marván), poznámky k textu najdete na <http://zod.reformace.cz> a na www.apologet.cz

ZPRÁVA O SVOBODĚ náboženského vyznání

Ústava zajišťuje svobodu vyznání a také další zákony přispívají k obecně svobodnému praktikování náboženství.

Oddíl I. Demografie náboženství

Země má 10,2 milionů obyvatel. Populace je z větší části homogenní, s převažující křesťanskou tradicí. Nicméně (částečně v důsledku 40 let komunismu v období 1948-1989) se velká většina občanů nehlásí k žádnému z organizovaných náboženství. V průzkumu veřejného mínění, který v roce 2007 financovalo

Středisko empirických výzkumů (STEM), prohlásilo 28 procent dotázaných, že věří v Boha, zatímco 48 procent se označilo za ateisty. Jen 18 procent respondentů mladších 29 let vyznávalo víru v Boha. Anketa Centra pro výzkum veřejného mínění (CVVM) z května 2007 ukázala, že 55 procent občanů církvím nedůvěřuje a jen 28 procent jim naopak důvěřuje. Po sametové revoluci z roku 1989 došlo k oživení zájmu o náboženství, ale od té doby počet těch, kteří vyznávají nějaké náboženství či se účastní organizovaných náboženství, klesá, a to ve všech částech země.

Pět procent populace pravidelně navštěvuje obřady římskokatolické církve; většina z nich žije v jihomoravských diecézích Olomouc a Brno. Jedno procento obyvatel jsou praktikující protestanti. V roce 2004 se stal oficiálně uznávaným náboženstvím islám a představitelé místní muslimské komunity odhadují, že je v zemi několik tisíc muslimů. Je zde pouze jedna mešita (v Brně), ale po celé zemi je rozptýleno několik modliteben.

Valná většina židovské komunity, která před nacistickou okupací současné České republiky, dosahovala asi sta tisíc lidí, byla zabitá během holocaustu. Nyní je v židovské obci oficiálně zaregistrováno přibližně 3000 členů. Judaismus je oficiálně registrovaným náboženstvím díky uznání ze strany státu před rokem 1989.

Oddíl II. Statut svobody náboženského vyznání

Ústava zajišťuje svobodu náboženského vyznání a také další zákony přispívají k obecně svobodnému praktikování náboženství. Zákon se na všech úrovních snaží toto právo v plné míře chránit před poškozením, ať už ze strany jednotlivců či státních institucí.

Náboženské otázky spadají pod odbor církví na ministerstvu kultury. Všechny náboženské skupiny, které jsou na ministerstvu kultury oficiálně zaregistro-

vané, mají právo na daňové úlevy a vládní dotace, ačkoliv některé z nich státní finanční pomoc odmítají jako věc principu a jako vyjádření vlastní nezávislosti.

Zákon o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností z roku 2002 vytvořil dvoustupňový systém registrace náboženských organizací. Pro registraci prvního (nižšího) stupně musí mít náboženská skupina nejméně 300 dospělých členů, kteří trvale žijí v zemi. Registrace prvního stupně opravňuje k omezeným daňovým úlevám a stanoví každoroční povinnosti hlášení a rovněž desetiletou čekací dobu, po jejímž uplynutí může skupina požádat o registraci druhého stupně. Pro registraci druhého stupně musí náboženská skupina dosáhnout – s náležitými podpisy členstva ve výši nejméně 0,1 procenta obyvatel země (přibližně deset tisíc osob). Řada menších a méně etablovaných náboženských skupin měla problém získat podpisy nutné pro registraci druhého stupně. Registrace druhého stupně opravňuje organizaci k čerpání státních finančních prostředků. Náboženské skupiny zaregistrované před rokem 1991 nemusí tyto podmínky pro registraci splňovat.

V zemi je třicet státem uznávaných náboženských organizací. V roce 2004 se oficiálně zaregistrovalo Středisko muslimských obcí, které získalo statut prvního stupně. Šlo o první registraci muslimské organizace v zemi. Pouze duchovní z organizací s registrací druhého stupně mohou provádět obřady vedoucí k oficiálně uznaným manželstvím a sloužit rovněž jako kaplani v armádě a ve věznicích, ačkoliv vězni jiného vyznání mohou samozřejmě přijímat návštěvy příslušných duchovních.

Neregistrované náboženské skupiny nemohou legálně vlastnit společný majetek, ale často utvářejí občanské zájmové svazy, aby tak mohly spravovat majetek a jiné jmění do doby, než splní registrač-

ní podmínky. Vláda proti tomuto typu dočasného řešení nezasahuje a nebrání mu. Neregistrované náboženské skupiny se jinak mohou svobodně scházet a modlit se podle své vůle.

Náboženské organizace dostávají ročně od státu přibližně 1,1 miliardy korun. Finance se rozdělují mezi 17 náboženských organizací s registrací druhého stupně oprávněných čerpat státní prostředky, a to v poměru k počtu duchovních. Z této částky jde asi 818 milionů korun na platy duchovních. Zbytek financí je určen na správu církví a údržbu církevního majetku.

– *Zprávu o svobodě náboženského vyznání v ČR zveřejnil v roce 2008 Úřad pro demokracii, lidská práva a práci –*
(Redakční výběr,
www.mkcr.cz/assets/cirkve-a-nabozenske-spolecnosti/czech-republic-2008.doc)

ŘEŠENÍ FINANČNÍ KRIZE?

Příčinou krize je především morální bída. Přelom hospodářské krize? Nevěřím v žádné přelomy samy od sebe. To, čemu jsme si zvykli říkat hospodářská krize, je jiné jméno pro mravní bídu. Mravní bída je příčina, hospodářský úpadek je následek. V naší zemi je mnoho lidí, kteří se domnívají, že hospodářský úpadek lze sanovat penězi. Hrozím se důsledku tohoto omylu. V postavení, v němž se nacházíme, nepotřebujeme žádných geniálních obrátů a kombinací. Potřebujeme mravní stanoviska k lidem, k práci a veřejnému majetku. Nepodporovat bankrotáře, nedělat dluhy, nevyhazovat hodnoty za nic, nevydírat pracující, dělat to, co nás pozvedlo z poválečné bídy, pracovat a šetřit a učinit práci a šetření výnosnější, žádoucnější a čestnější než lenošení a mrhání. Máte pravdu, je třeba překonat krizi důvěry; technickými zásahy, finančními a úvěrovými

ji však překonat nelze, důvěra je věc osobní a důvěru lze obnovit jen mravním hlediskem a osobním příkladem.

– *Tomáš Baťa* –
(o krizi z roku 1932)

EVANGELIKÁLNÍ ATEISTÉ

Placená reklama na dopravních prostředcích oznamuje: „Bůh pravděpodobně neexistuje, přestaňte se strachovat a užívejte si života.“

Objednavatelem kampaně byla Britská humanistická asociace, která dostala štědrnou podporu evolučního biologa Richarda Dawkinse. Zájem o tuto kampaň byl obrovský. Celkové náklady přesáhly 135 000 liber. Příspěvek na kampaň zaslala i jedna křesťanská organizace s tím, že nápisy „povzbudí lidi k tomu, aby se zamysleli nad nejdůležitější otázkou, jakou si mohou v životě položit“. Vzhledem k tomu, že se lidé Bohem převážně nezabývají, provokuje kampaň k zamyšlení v moři lhostejnosti – čímž nám ateisté udělali lepší službu (Jiří Unger)

Žijeme ve svobodné společnosti, takže i ateisté mají právo rozšiřovat své humanistické evangelium. V tomto duchu máme i my svobodu reagovat na jejich angažovanost.

Definitivní vysvětlení

Prohlašovat, že „Bůh pravděpodobně neexistuje“ nevylučuje, co každý instinktivně tuší. Kdyby totiž Bůh skutečně neexistoval, neměli by ateisté jediný důvod, proč něco takového organizovat. Nikdo přeci nepovede kampaň proti víře v pohádkovou bytost. Ale přirozený člověk existenci všemohoucího Boha popírá odedávna. Písmo říká v Žalmu 14,1:

◆ *Bloud si v srdci říká: „Bůh tu není“.*
Billy Graham odpověděl na otázku „Jak víte, že Bůh existuje?“ následovně: „Dnes ráno jsem s Ním mluvil.“

To, že existuje svět a život, navozuje otázku, kdo to vše zapříčinil. Jak si vysvětlíme, že existuje kolem nás vesmír a všechny galaxie hvězd jen tak, bez příčiny a záměru?

Bůh svému stvoření a skrze stvoření odhalil vše, co je třeba vědět:

- ◆ *Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou. (Ž 19,2)*
- ◆ *Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. (Gen 1,1)*

Vznik vesmíru a existenci všeho bytí přijímáme všichni vírou. Na rozdíl od ateistů víme, že Bůh existuje, protože se dal člověku poznat. Máme Boží slovo, v němž nám Bůh zjevuje sám sebe. On nám říká, kdo je a co od nás očekává. Jeho Slovo bylo na počátku všeho, pro nás jde o návod pro plnohodnotný život, pokojnou smrt a úžasnou věčnost.

Bůh s námi

Koruna tvrzení, že Bůh existuje, je založena na svědectví o tom, že před 2000 lety seslal světu svého Syna – Boha a člověka – mezi nás. Pán Ježíš Kristus nemá sobě rovného a stal se nepřekonaným a nepřekonatelným zjevením jediného pravého Boha. Jedno z jeho jmen je:

- ◆ *Immanuel, to jest přeloženo Bůh s námi. (Mt 1,23)*

V Bibli je psáno:

- ◆ *Boha nikdy nikdo neviděl; jednorozenný Syn, který je v náruči Otcově, nám o něm řekl. (J 1,18)*

Boží zjevení v Synu bylo pro člověka neuvěřitelné. I Ježíšovi učedníci chtěli vidět živého Boha:

- ◆ *Ježíš mu odpověděl: „Tak dlouho jsem s vámi, Filipe, a ty mě neznáš? Kdo vidí mne, vidí Otce. Jak tedy můžeš říkat: Ukaž nám Otce?“ (Jan 14,9)*

Jedinečnost stvoření a skutečnost Božího zjevení, existence světa a psaného Božího slova – vtěleného Slova, jsou mimo realitu Božího tvoření nevysvětlitelné. Jaký tedy Bůh je? Je stejně reálný jako

Kristus, protože Pán Ježíš Kristus byl Bůh v lidském těle. Toto smělé tvrzení přivedlo Ježíše na kříž a my jej přijímáme vírou, protože přichází z Božích zdrojů.

Přestaňte se strachovat ...?

Ti, kdo tuto kampaň připravili, jsou zajisté znepokojeni možností Boží existence. Proč jinak by něco podobného organizovali a financovali? Ve světle Božího slova mají důvod k obavám. Kdyby totiž byli o neexistenci Boha (své pravdě) skálopevně přesvědčení, nenapsali by „pravděpodobně“. Kdyby slovíčko vypustili, intelektuálně by před světem znemožnili sami sebe. Prohlásili by totiž, že ateisté jsou vševědoucí!

Dále, říci někomu, aby se „přestal strachovat“ se snadněji vysloví než vykoná. Starosti a strach je univerzální fenomén doby. Právě naopak, protože nevylučují, že Bůh může existovat, sdílějí svůj strach, který je vlastní lidstvu a nevěřícímu světu. Žijí snad ateisté bez starostí a strachu? Jsou vyrovnaní a spokojení? Jsou hodni následování, když nemají absolutní životní jistotu? I oni mohou přijít o práci nebo blízkou osobu. Mohou bojovat o přežití, protože mají podlomené zdraví nevyčitelnou chorobou. Nevyhne se jim ekonomická krize, hrozby terorismu, stres doma, v zaměstnání a tisíc dalších starostí, pro něž lidé ztrácejí klidný spánek.

Na druhé straně, křesťané mají zdroje, které „něcisté“ (věří v něco nad námi)“ ani ateisté neznají – mají milujícího Otce v nebesích! Zkuste se ateisty zeptat „Říkáš přestaň se strachovat, pověz mi, jak to děláš?“ Většinou mohou jen pokrčit rameny. Bible nám naopak dává staletími prověřené rady, jak se zbavit starostí:

◆ *Všechnu svou starost vložte na něj, neboť mu na vás záleží. (1 Pt 5,7)*

Komu záleží na „něcitech“ a ateitech?

Boží neutuchající péče

Křesťané sdílejí stejný svět jako nevěřící. Mnohé problémy trápí jedny i

druhé. Na rozdíl od nich víme, že naše životy jsou v Boží péči. On má vše pod svojí kontrolou a mocí:

◆ *Právě v něm se i nám dostalo podílu na vyvolení; byli jsme předurčení podle předsevzetí toho, který rozhodnutím své vůle působí všechno. (Ef 1,11)*

Takže i když se nás dotknou těžkosti a nepříjemnosti, nejsme vydáni na pospas okolnostem:

◆ *Víme, že těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému – totiž těm, které povolal podle svého záměru. (Ř 8,28)*

Podle Písma:

◆ *Lidem je určeno jednou zemřít, a potom je čeká soud. (Žd 9,27)*

Ateisté v otázkách smrti, soudu a pocitů viny, které jsou vlastní celému lidstvu, nemají žádnou odpověď. Ateista má na smrtelné posteli pádný důvod k obavám.

Srdcem křesťanského evangelia je prohlášení:

◆ *Předal jsem vám to hlavní, co jsem sám přijal: Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem, byl pohřben a třetí den byl vzkříšen podle Písem. (1 K 15,3-4)*

Křesťan se nemusí smrti a soudu bát, protože Pán Ježíš zemřel za naše hříchy, zachránil nás před Božím hněvem. Jsme oblečeni v Kristovu spravedlnost a před svatým Bohem jsme bez viny.

Užívejte si života?

Jen ten, kdo zná svého Stvořitele intimně, může říci:

◆ *Stezku života mi dáváš poznat; vrcholem radosti je být s tebou, ve tvé pravici je neskonale blaho. (Ž 16,11)*

Je zjevné, že všechna světská sláva, bohatství, módní trendy, zábava a radovánky (zákonné i ty nezákonné), neuspokojují ani nepřinášejí lidskému srdci pokoj a trvalou radost. Proč ne? Protože Bůh stvořil člověka k obrazu svému. Smyslem a cílem lidského života je společenství a oslava Boha; mimo obecenství s Bohem

neexistuje trvalý zdroj radosti a plnosti života. Jak toho dosáhneme? Jiná cesta není než cesta Kristova, jehož smrt na kříži usmířila nás, odcizené hříšníky, s Bohem v čase a pro věčnost.

Ateisté ubíjejí veškerou naději v člověku, tím, že popírají samotný zdroj radosti a naděje. Ten, kdo popírá Boží skutečnost a všechny důkazy o Něm, odpírají ostatním možnost poznat zdroj jediné opravdové radosti a trvalých hodnot. Být celým člověkem, poznat pravou radost, je možné pouze v obecnství – Božích dětí s Bohem Otcem.

Užívat si života? Křesťané si užívají hojnosti života již nyní. Věčný život není pouze synonymem pro křesťanské spasení, ale jde o životní kvalitu, z níž se můžeme radovat.

♦ *Já jsem přišel, aby měly život a měly ho hojně. (J 10,10)*

Boží sláva byla zjevena nejen na nebi, ale i na zemi:

♦ *A to je ten věčný život – aby poznali tebe, jediného pravého Boha, a toho, jehož jsi poslal, Ježíše Krista. (J 17,3)*
– kas –

zpracováno z ET Int. vol. 5, No. 2 2009

UJME SE CÍRKEV VLÁDY nad světem?

V poslední době jsem se opakovaně setkal s tvrzením, že církev má převzít vedení ve společnosti. Někteří tím byli zároveň překvapeni, protože evangelikálními kruhům, ze kterých sám pocházím, nejsou tyto myšlenky vlastní. Myšlenky jsou naopak propagovány v kruzích dominionismu a teonomismu, kam můžeme zařadit hnutí Rekonstrukce, které přesahuje do řady tradičních evangelikálních struktur v USA. Dále zaznívají v řadách

Nové apoštolské reformace a rovněž v kruzích ekumenického hnutí a samozřejmě v římském katolicismu. Nebudu se nyní pouštět do složitých studií, ale

pokusím se naznačit velmi jednoduchý koncept pojetí evangelia, který je zde do určité míry a zbarvení zastáván. Každá z těchto skupin má vlastní úhel pohledu, ale princip bývá obvykle zachován. Poučení, jak takové převzetí vypadá, nalezneme ve středověké církvi.

Šest znaků dominionismu

Stoupenci tohoto učení v podstatě redefinovali obsah evangelia, který lze v jejich pojetí chápat následovně:

1. Člověk byl stvořen k tomu, aby vládl nad stvořením, panoval nad ptáky, rybami a zemskou zvěří a spravoval přírodu. Tím byl potažmo zodpovědný za stav planety, přírodních zdrojů a nakládání s nimi.

2. Satan tím, že člověka svedl, se tak sám stal legálním pánem nad zemí, bohem tohoto světa a převzal tak člověku pravomoci, které původně dostal od Boha.

3. V Kristu jsou Církvi tato práva navracena, a tak je Církev opět povolána ke správě stvoření a panování nad zemí.

4. Aby církev, tělo Kristovo, mohla svoji vládu uskutečnit, musí se viditelně (institučně) sjednotit, neboť dnes je toto tělo rozbito a roztrženo na různé skupiny a nemůže tak uplatnit své vládnutí světu.

5. Až dojde k tomuto sjednocení, bude Kristovo tělo úplné a stane se inkarnací Krista, který bude pást národy železnou berlou. Vlivem sjednoceného těla budou z národů činěni učedníci a velké poslání se naplní v tom, že se uskuteční christianizace světa.

6. Pak přijde Kristus ve své moci a slávě (slávou někdy bývá chápána církev) a bude dokončena obnova všech věcí.

Není cílem toho článku popsat všechny aspekty těchto bodů, které se v jednotlivých církevních kruzích projevují různými učenými. Zatímco pro teonomy je obnova všech věcí chápána jako vtisknutí křesťanských principů všem národům, charismatici zde vidí probuzení poslední doby, do které společnost již vstupuje.

Zatímco křesťanská ekologická hnutí vidí svůj úkol v boji proti oteplování a vyvíjejí tlak na redukci tzv. skleníkových plynů, humanitární organizace na tomto principu rozvíjí pomoc rozvojovým zemím politickým tlakem na odpouštění dluhů ze strany zemí vyspělých. Ačkoliv všechny způsoby, které vedou k naplnění této teologie, vidím jako nesprávné, soustřeďuji se zde spíše na popis, než jejich kritiku.

Touha po sjednocení, pocit zodpovědnosti a identita křesťana

Co tedy spojuje všechny tyto různé skupiny křesťanů? Je to jednak velká touha po sjednocení církve (ne jednotě, ale sjednocení). Dále pocit zodpovědnosti a snaha ovlivnit globální stav naší planety a v neposlední řadě touha po christianizaci (ne evangelizaci v biblickém slova smyslu) všech národů formou různé pojetí misie. Co v současné době vidím jako nejbolestnější, je snaha o sjednocení na úkor jednoty duchovní a výlučnosti evangelia a neschopnost již definovat, kdo se stává křesťanem a kdo nikoliv. Tyto dvě věci spolu úzce souvisejí. Zatímco protestantská evangelizace v 18. a 19. století byla chápána jako přivedení člověka před vědomé rozhodnutí dát svůj život Bohu a znovuzrození bylo chápáno jako obdržení Ducha svatého skrze pokání, dnes se důraz posunul. Namísto *znovuzrozený* a *neznovuzrozený* se začíná používat slovo *zapojený* a *nezapojený* (churched a unchurched). Jinými slovy za křesťana bývá považován ten, kdo se stane součástí církve, začne se modlit, účastnit se aktivit a vykonávat církevní úkony. Dalo by se říci, že člověk se má „obrátit do systému“ spíše než „obrátit se k Bohu“. To známe z minulosti ve formě koloniální misie nebo z principu „koho území, toho náboženství“. Někdy se mluví o doktríně „patřit dříve než věřit“. Předpokládá se, že když je člověk včleněn do církve, naváže vztahy s lidmi, pak pozvolna začne věřit tomu, čemu věří ostatní.

O Bohu nebo s Bohem?

Proto se někdy v takto pojatých modelech mluví o „vztahu k Bohu“ spíše než „o Bohu“. Skrze liturgii daných společenství člověk vstupuje do „boží přítomnosti“, aniž by Boha osobně znal. Zpívá „Bohu“ spíše než „o Bohu“. Víru pak nahrazuje prožitek „boží přítomnosti“. Tento důraz jistě není špatný, pokud je vyvážen druhou stranou mince. Bůh je jak objektem, o kterém mluvíme, tak subjektem, se kterým máme vztah. Zatímco první církev neváhala mnoho času trávit tím, že Boha definovala, církev v dnešní době se spíše zajímá o navazování vztahu k Bohu. Pokud Boha redukuje na objekt, budeme mít mrtvou dogmatiku. Pokud Boha zredukuje na subjekt našeho vztahu, skončíme v mystice a synkretismu.

V některých kruzích, které kladou důraz na vztah, je možné slyšet už i dnes, že stejně dobrý vztah k Bohu může mít jak křesťan, tak jehovista nebo mormon či muslim. Ovšem tomu, že všichni chápou Boha zcela jinak, nebývá věnována pozornost. Je to podobné, jako kdybych si cenil více svého vztahu ke své ženě než své ženy samotné. Nebo ještě hůř, kdybych tvrdil, že důležité je vztah muže k ženě a není až tak podstatné, ke které. V důsledku to může být i projevem lidského sobectví.

Pozvolna tak začíná zanikat rozdílnost mezi konfesemi, a to hlavně díky nastupující mladé generaci, která staví vše na vztazích. Není důležité, čemu věříš, ale „jak věříš“. To je ovšem hluboký omyl. To „jak věřím“ se vždy bude odvíjet od toho, čemu nebo komu věřím. Ten, kdo věří bohu pomsty, bude jistě věřit a chovat se jinak než ten, kdo věří Bohu, který odpouští. Čím více bude křesťan poctivější ve své víře, tím více se bude odlišovat od muslima, který rovněž bude poctivý ve své víře.

Církev nebo Boží království?

Společným aspektem těchto křesťanských skupin dnes je, že se do různé míry

zaměřují na Boží království a ztotožňují je do značné míry s církví. A to často s důrazem na jeho „šíření“, ve kterém vidí evangelizaci. Zde opět jinými slovy dochází k tomu, že získat učedníka Božího království znamená zapojit člověka do církevních struktur.

Rekonstrukce rozvíjí i kalvínský důraz, který jako Boží království chápe současnou epochu a odklání se od milenialismu. Zatímco evangelikálové milénium očekávali, kalvinisté věří, že Boží království již nastalo. S jeho důrazem na predestinaci a nemožnost ztráty spásy rovněž evangelizace nabývá trochu jiných rozměrů. Člověk se nemůže pro Boha sám rozhodnout, je předurčen buď k nebi nebo samovolně skončí v zavržení. Podle toho také k církvi implicitně přináleží vyvolený, který ještě zatím nepodlehli Boží neodolatelné milosti. Jistě ne náhodou Kalvín vybudoval v Ženevě teokracii, kde spojil jak princip náboženské, tak světské vlády.

Jak dále?

Dá se učinit nějaký srozumitelný závěr? Domnívám se, že v církvi bude převládat několik důrazů. Bude se mluvit hlavně o vztazích. Do církve budou přijímáni i lidé, kteří se obrátí do církve a ne k Bohu. Církve budou klást důraz na odpovědnost za stav planety, zdůrazňovat ekologická témata. Misie bude chápána stále více politicky jako uplatnění křesťanské legislativy. Tuším, že stále více křesťanských teologů a vedoucích se bude věnovat politice. Zároveň zde bude stále silící snaha o církevní sjednocení za účelem posílení vlivu církve na společnost. Charismatici, kteří se až doposud distancovali od sjednocování ze strany ekumenického hnutí skrze princip „patřit dříve než věřit“, který přejali z Kurzů Alfa, se zřejmě v pojetí jednoty shodnou i se starými denominacemi.

Aby mohla být jednotu definitivně zpečetěna na instituční úrovni, budou církve stále více zdůrazňovat úlohu svých auto-

rit. I církve založené na kongregacionalismu budou stále více klást důraz na odpovědnost svých výborů a rad zřejmě i z důvodu, že státní orgány budou chtít jednat s právníckými osobami, kterým bude předávána stále větší pravomoc z autonomie jednotlivých sborů. Ať tak či onak, úloha autorit jednotlivců ve vedení všech etablovaných církví bude posílena. U charismaticů k tomu dochází již dnes skrze vedoucí roli novodobých apoštolů. Kongregacionalisté si uvědomí pragmatičnost presbyterních a možná i episkopálních modelů. Někteří separatisté pak inklinují k učednickým modelům a zdůrazňují nedotknutelnost role „pomazaných“ autorit v podobě mistrů ve vztahu k učedníky. Klasičtí evangelikálové se stále více inspiroují v manažerských modelech a zatímco charismatici hledají své apoštoly, oni hledají své manažery a kouče. Ovšem jak biskup, apoštol, kouč resp. manažer nebo mistr v učednickém modelu, ti všichni získávají stále více pravomocí jednat jménem celého společenství. Jejich jménem jsou pak celé kongregace začleněny v nejrůznějších naddenominačních uskupeních, která mají více méně politické ambice. Tyto ambice se obvykle skrývají ve frázích jako „získat vliv ve společnosti“ nebo „proměna společnosti“.

Znovu zdůrazňuji, že každá skupina v tom zastává jiné důrazy a jiné pohledy. Cíl se ale stává stále zřetelnější. Sjednocení za účelem obnovy země církví a christianizace národů formou začleněním do církevních struktur.

— Aleš Franc —

Poznámka ZODu k předešlému článku

Otiskl jsme tento článek, protože je v souladu s pohledem ZODu. Od jednoho zevšeobecňujícího a zavádějícího odstavce se však ZOD distancuje. Zde je postupné vysvětlení:

Rekonstrukce rozvíjí i kalvínský důraz, který jako Boží království chápe

současnou epochu a odklání se od milenialismu.

Ani kalvinismus ani rekonstrukce ani milenialismus nejsou černobílé. Calvinismus a arminianismus jsou otázky soterologie – nauky o spasení; rekonstrukce a milenialismus jsou otázky eschatologie – nauky o budoucích věcech. Jistě, soterologie může ovlivňovat eschatologii a obráceně, ale v žádném případě ne absolutně, jak z odstavce vyplývá. Většina kalvinistů přece nejsou rekonstrukcionalisté – z velikánů připomeňme třeba Charlese H. Spurgeona. A obráceně, nezanedbatelný počet rekonstrukcionalistů je mezi charismatiky, u nichž převládá ne kalvinský, ale právě arminiánský pohled na spásu.

Souhlasíme, že většina rekonstrukcionalistů jsou kalvinisté, ale jedním dechem musíme dodat, že většina kalvinistů nejsou rekonstrukcionalisté.

Nesouhlasíme, že se kalvinismus odklání od milenialismu. Záleží na tom, co pojmem „milenialismus“ myslíme. To text nevysvětluje. V jistý druh milenialismu věří přece všichni bibličtí křesťané, nikdo se od něj neodklání. Milénium je „tisíc let“. Toto období je výslovně zmíněno pouze 6 krát, a to jen na jediném místě (Zj 20:3-7). V Novém zákonu se o „tisíce letech“ zmiňuje ještě 2. Petrův 3:8, jenž Boží tisíciletí určuje relativně, nikoliv absolutně tj. kalendářně:

♦ *„...jeden den je u Pána jako tisíc let a tisíc let jako jeden den.“*

Zkráceně řečeno, milénium, tisíc let je věk, kdy je satan svázán, aby nemohl svádět národy. Dále, ti kdo mají podíl na prvním vzkříšení, ti kdo jsou učiněni Kristovými kněžími, vládnou s Kristem během tohoto věku (Zj 20:3-7).

Rozdíl v „milenialismech“ vězí v tom, kdy se podruhé vrátí Kristus. Vráť se před milénium, nebo po milénium?

1) Autor článku pod pojmem „milenialismus“ měl na mysli „premilentialismus“.

Zda měl na mysli historický nebo dispensační premilenialismus není zřejmé. To je pohled, kdy se Kristus vrátí před milénium, aby po svém návratu milénium ustanovil, svázal satana a vládl v něm se svým lidem, se svými kněžími buď s církví (historický premilenialismus) nebo židy (dispenzační premilenialismus). Tento pohled obvykle chápá tisíc let kalendářně a doslovně.

2) Téměř všichni rekonstrukcionalisté pod pojmem „milenialismus“ mají na mysli „postmilenialismus“. To je pohled, kdy se Kristus vrátí po milénium. Opět, ne všichni postmilenialisté jsou rekonstrukcionalisté. Článek prakticky téměř přesně definoval postmilenialismus:

Až dojde k tomuto sjednocení, bude Kristovo tělo úplné a stane se inkarnací Krista, který bude pást národy železnou berlou. Vlivem sjednoceního těla budou z národu činění učedníci a velké poslání se naplní v tom, že se uskuteční christianizace světa. Pak přijde Kristus ve své moci a slávě (slávou někdy bývá chápána církev) a bude dokončena obnova všech věcí.

Postmilenialismus byl velmi rozšířen v 19. století, aby byl na konci století vystřídán dispensacionalismem. Dnes se opět stává populární právě skrze rekonstrukční teologii – takže díky za tento článek.

3) Posledním z hlavních mileniálních pohledů je „amilenialismus“. Je to nešťastný název. Věk mezi oběma Kristovými příchody je milénium. Amileniální pohled, ač je vyznáván téměř výhradně kalvinisty, nepočítá s vylepšováním církve a světa. Naopak, ke konci milénia vidí satana sedět v Božím chrámě, tj. v církvi, počítá s krizí církve. Satan, ač je stále vládcem světa (nevěřících), je svázán za tím jediným účelem, aby lidé mohli uvěřit evangeliu, aby brány pekel nepřemohly Kristovu církev! Pohled ZODu se blíží nejvíce k tomuto pohledu.

Souhrně, většina kalvinistů není post-mileniální v rekonstrukčním smyslu. Většina patří k amilenialistům, a historickým premilenialistům; menšina pak k dispenzačním premilenialistům. Opakujeme: souhlasíme, že většina rekonstrukcionalistů jsou kalvinisté, ale jedním dechem dodáváme, že většina kalvinistů nejsou rekonstrukcionalisté.

Zatímco evangelikálové milénium očekávali, kalvinisté věří, že Boží království již nastalo.

Tato věta by měla znít:

Zatímco premilenialisté (nikoliv evangelikálové) milénium očekávali, post-milenialisté a amilenialisté (nikoliv kalvinisté) věří, že milénium (nikoliv Boží království) již nastalo.

Nelze porovnávat milénium a Boží království jakoby šlo o jeden a tentýž věk. Premilenialisté často používají teologický a nebiblický termín „tisícleté království“ Ježíše Krista. Boží království není nikdy tisícileté, je vždy věčné. Amilenialisté a jiným způsobem i postmilenialisté vidí milénium jako věk mezi oběma Kristovými příchody, jako věk vstupu do Božího věčného království. Velekněz je Kristus a křesťané jsou jeho kněží, kteří s ním vládnou nyní po tisíc let, vypráví o Jeho slávě, zvěstují evangelium, až do doby, kdy se Pán Ježíš Kristus vrátí a nastolí své věčné Království. Otázka zní: *Patří předehra (milénium) k opeře (věčnému Božímu království) nebo nepatří?* Milénium je součástí Božího království, tak jako předehra je součástí opery. Milénium ale není Boží království, tak jako předehra není opera.

S jeho důrazem na predestinaci a nemožnost ztráty spásy rovněž evangelizace nabývá trochu jiných rozměrů. Člověk se nemůže pro Boha sám rozhodnout, je předurčen buď k nebi nebo samovolně skončí v zavržení. Podle toho také k církvi implicitně přináleží vyvolený, který

ještě zatím nepodlehli Boží neodolatelné milosti. Jistě ne náhodou Kalvín vybudoval v Ženevě teokracii, kde spojil jak princip náboženské, tak světské vlády.

Tyto otázky jsme v ZODu rozebírali mnohokrát. Ponecháme je proto bez komentáře. Jen jedno si neodpustíme. Ano, věříme, že se přirozený člověk pro Boha sám nemůže rozhodnout, není k tomu způsobilý, protože od narození vlastní pouze padlou, satanem zotročenou svěvolí:

◆ *Svévolníci, ti se odrodili hned v matčině lůně, z mateřského života se lhářmi dali bludnou cestou. (Žalmy 58:4)*

Pouze po stvoření nového srdce Bohem, po prvním vzkříšení, po přechodu z duchovní smrti do duchovního života, je znovuzrozený člověk z Ducha uzpůsoben ke svobodnému rozhodnutí pro Krista. Svobodná vůle mimo Krista neexistuje, mimo Krista existuje jen satanem zotročená svěvole...

– pst –

PROMĚNA KŘESŤANSTVÍ v „populární náboženství“

Úvod

Nepochybně každý upřímně věřící křesťan by byl rád, kdyby jeho služba byla požehnaná a přinášela bohatou úrodu v různých oblastech života víry. Ovšem být věrný Bohu často znamená jít po cestě, která není jednoduchá, rychlá a úspěšná, a to zvláště tehdy, pokud tato kritéria budeme hodnotit očima lidí ze světa. Zde je možné očekávat spíše odmítnutí, nepochopení i výsměch. Když však jako křesťané nežijeme podle tohoto světa, potom by pro nás neměl být pohled lidí ze světa směrodatný, ale spíš naopak. V každé chvíli a v každé situaci je třeba být věrný Bohu a vytrvat na této cestě i přes ponižování a urážky.

Problémem však může být kompromis se světem, a to úmyslný, který zahr-

nuje systematické přebírání světských filozofií a postupů, nebo nárazový, daný například ztrátou trpělivosti, kdy se člověk rozhodne vzít věci do vlastních rukou a dát jim potřebnou dynamiku „podle vlastních představ“. Příkladem takového kompromisu může být čekání Saula na Samuela, kdy se Saul rozhodl neposlechnout Boží příkaz a jednat podle vlastního úsudku. Konec tohoto příběhu všichni známe – Saul vypadl z Boží milosti, načež následovala jeho zoufalá snaha vlastní silou se udržet za každou cenu u moci, která však skončila úplným opakem – jeho smrtí.

V dnešní době však můžeme pozorovat spíše nenápadné, nicméně systematické přejímání poznatků ze světa, které se projevuje snahou zvýšit efektivitu evangelizace nasazením potřebného marketingového a manažerského know-how (sadou „ověřených metod“), které hodnotí efektivitu podle měřitelných ukazatelů výkonnosti, které jsou stanovené, měřené a vyhodnocované lidmi. Pomalu se tak proces evangelizace, který v tradičním křesťanství řídí Bůh a kde člověk hraje svou dílčí roli, dostává plně do „kompetence člověka“, který ho naplánuje, realizuje a vyhodnotí dosažený výsledek. Je tu jen minimum místa pro Boží zásah (vedení Duchem svatým) – všechno je podrobně naplánované a realizované vedoucím (resp. týmem) podle zpracovaného harmonogramu. Dostáváme se tak k tomu, že hlavním rysem moderní evangelizace je z pohledu tradičního křesťanství extrémní pragmatismus, kde si člověk sám, na základě svého úsudku, určuje vhodnost používaných metod. Nehledí ani tak ke Stvořiteli a do Jeho Slova, jako na věci stvořené, které se člověk sám rozhodl vzít do svých rukou.

Protože tradiční křesťanský pohled na Boha je diametrálně odlišný od pohledu New Age, kde je Bůh jen jakousi neosobní silou pomáhající osobním zájmům jednotlivce, není možné čekat Boží po-

žehnání a podporu tohoto pýchou nasáklého přístupu k evangelizaci. Ovšem pro lidi, jimž se v dnešní povrchní, resp. instantní době zdá hledání Boží vůle a Boží cesty „nepochopitelně“ obtížné, pomalé a „z hlediska světa“ kontraproduktivní, to není žádný problém. Po odklonění se z Boží cesty události obvykle nabírají „rychlý spád“. Následuje definování vlastních cílů, vlastních metod a vlastních měřítek úspěšnosti.

Pokud jiní křesťané případně upozorní na to, že přinášené ovoce není v souladu s tím, co známe z Bible, nenásleduje hledání řešení v pokání a návratu k Bohu, ale naopak hledání dalšího „vhodného nástroje“ ze světa, který údajnou příčinu neúspěchu „efektivně eliminuje“, a tak zajistí „požadované výsledky“. Tím může být např. nový marketingový průzkum, po němž následuje „nutná úprava“ používaných postupů a metod (což se v těchto hnutích rovná tomu, co je v církvi zvěstováno), anebo jednoduše další úprava původně stanovených cílů. Ty se postupně mění z biblických cílů zaměřených na věčnost na cíle lidské a pozemské.

Že se jedná o cestu více než nebezpečnou snad není třeba ani připomínat. Pokud totiž chceme definovat to, co je světské, je třeba se zamyslet nad tím, jaká je motivace našeho jednání – zda se chceme líbit Bohu nebo lidem. Přístup, který do popředí klade požadavky (v této fázi nevěřících) lidí, spěje právě k tomu, aby se církev transformovala právě podle jejich požadavků (!), což je pro pravou církev nepřipustný jev – směřuje totiž ke stavu, kdy církev ve skutečnosti přestává být zajímavou pro tento svět, protože přestává být solí a světlem. Nepochybně je třeba využít každou vhodnou příležitost a formu pro zvěstování Božího slova nevěřícím lidem; základním předpokladem však je, že křesťan zůstane věrný Bohu a Jeho slovu a nepřistoupí na kompromisy a účelovou relativizaci Božího

slova, např. s cílem být oblíbený u lidí (což se dnes stává nevyhnutelným předpokladem úspěšné evangelizace), resp. ve snaze udržet za každou cenu jednotu sboru nebo skupinky.

Pokud by se vám tento úvod zdál přehnaný a nepravděpodobný, tak vám ukážu několik příkladů tzv. marketingově orientovaných sborů, které dnes už nejsou doménou pouze USA.

Marketingově orientované sbory

Zakladatelem marketingově orientovaných sborů je Robert Schuller, který jako první ve větším rozsahu aplikoval světské poznatky (marketing, manažerské metody, populární psychologie) ve svém sboru Crystal Cathedral. Kromě zmiňované myšlenky, již se propaguje uspokojování potřeb zákazníků, resp. návštěvníků sboru, je Robert Schuller zvlášť známý také tím, že propaguje potřebu větší sebeúcty (sebelásky, hledání sebe samého, svého pravého já, úspěchu atd.) u křesťanů. To se konkrétně projevuje také v jeho pohledu na hřích, který chápe jako „ztrátu nebo nedostatek víry v sebe sama“. Další citáty dále podporují tento nebiblický koncept: „Ježíš poznal svoji hodnotu, jeho úspěch sytil jeho sebeúctu ... On trpěl na kříži, aby posvětil svojí úctu k sobě samému. Nesl kříž, aby posvětil tvoji sebeúctu. Kříž posvětil cestu tvého ega (tvého já).“ Z uvedené filozofie nasáklé populární psychologií následně vyplývají další zavádějící závěry jako např.: „Člověk se dostane do pekla, když ztratí úctu k sobě samému.“

Je tedy možné říci, že kompromis mezi populární psychologií a tradičním křesťanským učením způsobil, že „nové, jiné evangelium“ je výrazně zaměřené na člověka (a jeho touhy a potřeby), což v konečném důsledku potvrzují také vyjádření představitelů New Age, kteří otevřeně chválí Roberta Schullera za jeho „inovativní přístup ke křesťanství“. Propojení s New Age potvrzuje také skutečnost, že

v tomto sboru byly prezentované myšlenky New Age z „bible“ tohoto hnutí „A Course of Miracles“, a také výroky z autobiografie R. Schullera, podle kterých směřuje k náboženské inkluzivitě – k procesu sbližování s jinými náboženstvími, což je jeden z charakteristických znaků jak New Age, tak postmoderního křesťanství.

Dalším a snad ještě známějším sborem, v němž se využívají výše uvedené světské metody a filozofie, je sbor Willow Creek, který vede pastor Bill Hybels. Sbor byl založen roku 1975 po marketingovém průzkumu mezi nevěřícími. G. A. Pritchard ve své práci, která byla výsledkem dlouhodobého působení v tomto sboru, uvádí: „(Bill Hybels) neučí zdravé a plné evangelium, a neříká, že víra je skutečný lék. Spíše zdůrazňuje to, že ‚Bůh chce pomoci lidem k plnému životu‘, tedy mluví o tom, co typickému hledajícímu chybí v jeho světském životě. To ovšem není ani tak zřejmé z toho, co se učí, jako spíš z toho, co se (z Božího slova) vynechává tak, aby to v posluchačích zanechalo pozitivní představu o Bohu. Například tvrdá slova o Božím hněvu proti lidskému hříchu“ v kázání prakticky neuslyšíte.“ ... „Je ironické, že zatímco Bill Hybels evangelizuje lidi ze světa ke křesťanství, zároveň ‚evangelizuje‘ křesťany zpátky ke světu. Zatímco 10 % nových návštěvníků (nevěřící Harry z knihy Lee Strobela) se posouvá blíže ke křesťanství, 90 % křesťanů ve sboru se posouvá směrem k psychologii a ke světu.“

Třetím sborem, jehož pastor Rick Warren je známý také u nás a v dnešní době je nepsaným lídrem mezi marketingově orientovanými sbory, je Saddleback Church. Rick Warren studoval marketing a manažerské metody přímo u známého marketingového gurma Petera Druckera. Jeho knihy „Cílevědomá církev“ a „Proč jsme vůbec tady?“, které vyšly také u nás, nejsou pokládány za knihy věrné evangeliu. Pastor Matt Costella ve

své recenzi knihy „Proč jsme vůbec tady?“ uvádí, „Warren často špatně vykládá Boží slovo, aby podpořil vlastní názory, spojuje nedůvěryhodné principy humanistické psychologie s biblickými pravdami, minimalizuje důležitost zkoumání učení (Božího slova), považuje svatost a biblické oddělení se od světa za méně důležité než lásku a jednotu, odvolává se na nepřátele víry jako na dobré přispěvatele ke správnému určení duchovní cesty a propaguje svůj vlastní, cílem řízený program. Kdykoliv křesťanský vedoucí minimalizuje důležitost učení a důkladnost interpretace Bible, může použít Bibli na podporu čehokoliv, co si usmyslí. V takovém případě pak nikdo nemůže argumentovat pro nebo proti jeho interpretaci, protože interpretace se stala relativní a bezvýznamnou.“

Podle slov Warrenovy ženy Kay je velmi ovlivnila jejich návštěva ve sboru Crystal Cathedral Roberta Schullera. Podobně jako Robert Schuller podporuje i Rick Warren potřebu ‚Nové reformace‘, kterou Warren definuje následovně: „První reformace byla o víře; tato (druhá reformace) bude o jednání. První reformace byla o vyznání, ale myslím si, že tato bude o skutcích. První reformace ve skutečnosti rozdělila křesťanstvo na desítky a stovky různých částí. Myslím si, že tato (reformace) je ve skutečnosti znovu spojí zpátky.“

Nejen kazatelé, ale i laici, se pozastavují nad takovým tvrzením, v němž je zpochybňován především způsob, jímž se má této „jednoty“ dosáhnout. Blogger Tim Challies konstatuje ve svém komentáři k Warrenově knize, že „Warren je ochotný přehlédnout rozhodující teologické rozdíly, které jdou přímo do srdce evangelia, jen aby se přiblížil ke svým cílům. Pokud je někdo ochoten přehlédnout rozdíly mezi protestantskou, katolickou a pravoslavnou teologií, je třeba se zamyslet nad tím, čemu takový člověk

skutečně věří. Co si představuje pod pojmem ospravedlnění, když je ochoten považovat tak charakteristické rozdíly, které jsou mezi protestanty a katolíky, za bezvýznamné? Warren ukazuje, že ochoten opustit evangelium.“

Zde je třeba také říci, že tyto Warrenovy názory jsou někdy mylně označovány za ekumenické. Už z výše uvedených citátů však vyplývá, že se tu nejedná o vysvětlování rozdílů mezi křesťanskými církvemi v kontextu tradičního křesťanského učení, ale spíše o relativizaci tohoto učení a jeho postupné opuštění na úkor světských filozofií a metod. To potvrzuje také výrok jednoho z katolických autorů:

„Přes jakkoliv prospěšné osobní povzbuzení, které může Warrenovo učení nabídnout, představuje používání této knihy v libovolném katechetickém prostředí vážnou chybu. Toto učení je zavádějící a potenciálně hluboce matoucí pro méně poučené katolíky. Navíc, jakkoliv se tento přístup zdá být ekumenický, ve skutečnosti podkopává opravdovou ekumenitu, protože ignoruje vážné teologické problémy. Myšlenka společného spojení všech křesťanů v harmonickém svazku je určitě perspektivní a my katolíci musíme být v čele jejího uskutečňování. Ale jednotu musí být založená na pravdě. Namísto katolické pravdy nabízí Warren zduchovnělou populární psychologii. „Cílevědomá“ církev potom nepřipomíná ani tak mystické tělo Kristovo, jako spíš volné shromáždění společenských klubů. Proto se katolíci, kteří následují tento vzor, vydávají nesprávnou cestou a tato cesta je s velkou pravděpodobností odvede pryč od církve, místo aby prohloubila jejich chození ve víře.“

Tento citát jen znovu potvrzuje potřebu velké obezřetnosti při přebírání nových,

světských metod a filozofií do církve. Výsledkem potom totiž není požadovaná a slibovaná vyšší efektivita, ale naopak relativizování a odchod od evangelia, což je pravý opak původních záměrů. Bohužel takovéto myšlenky jsou dnes propagovány zcela otevřeně, což potvrzuje i citát R. Neuhausa ze sdružení ECT (Evangelicals and Catholics Together): „Na konci 20. století už není rozdělení kvůli evangelium nevyhnutelné, je nespravedlivé.“

Chceme-li mluvit o opravdové ekumeně a skutečném hledání Boží cesty jak na straně evangelíků, tak i katolíků (a také jiných křesťanských denominací), tak musíme dobře znát Boží slovo a tedy Boží pravdu, lásku a spravedlnost, a pod vedením Ducha svatého jasně rozlišit cestu a záměr Boží (věčný) od cest a záměrů lidských (dočasných a pomíjivých).

Výše zmiňovaný důraz na budování vztahů a jednoty ve filozofii řízené cílem (bez důrazu na Slovo Boží a Boží pravdu) potvrzuje také následující citát R. Warrena: „Musíte chránit jednotu svého sboru. Jestli to má znamenat zbavit se rebelantů, tak to udělejte. Jako pastoři, pastýři Božího lidu, je naší prací chránit naše shromáždění od Satanovy největší zbraně – nejednoty. Není to vždy jednoduché, ale byli jsme povoláni k tomu, abychom to dělali.“ Z uvedeného textu jasně vyplývají změny, které se vpravují jak do biblických textů, tak do priorit života křesťana. Snad nejlepší odpovědí na uvedený citát je citát od skutečného reformátora, Martina Luthera: „Je lepší, abychom byli rozdělení kvůli pravdě, než byli spojeni v omylu.“

Minimalizace důležitosti učení se v programu řízeném cílem projevuje také využíváním volných (parafrázovaných) překladů Bible, jako je např. The Message. Na Slovensku se k tomuto účelu používá především překlad Nádej pre každého, který mnohé originální biblické texty překládá nesprávně nebo zavádějícím

způsobem. To, že se v programu řízeném cílem opravdu nejedná o skutečnou ekumenu, potvrzuje také rozsah „nových změn“, které mimo jiné zahrnují také podporu meditací, jak je známe z jógy a jiných východních náboženství. V této snaze Ricka Warrena podpořila také známá autorka knih New Age Marianne Williamson. Více souvislostí mezi filozofií řízenou cílem a učením New Age uvádí Tamara Hartzell ve své knize „Ve jménu cíle: Obětování pravdy na oltář jednoty“ – tato kniha je v angličtině dostupná online na adrese: <http://inthenameofpurpose.org>.

Kontroverzně působí také prohlášení Ricka Warrena o tom, že je pastorem Ruperta Murdocha, který vlastní nakladatelství Zondervan, které také vydalo obě Warrenovy knihy. Rupert Murdoch, známý mediální magnát, totiž provozuje také pornografické kanály, čehož si zřejmě Rick Warren díky pozitivnímu myšlení (soustředě se na to, co je dobré – myšlenka New Age) vůbec nevšimá. Jiným příkladem je Warrenova diplomatická návštěva Sýrie, kde nekriticky podpořil představitele tohoto státu, za což byl následně po návratu do USA vystaven kritice. Místo, aby si přiznal nesprávnost svého vyjádření, došlo k jeho popření, ke stažení nahrávek z internetu a k obvinění daného novináře z neobjektivit a též z postoje, který není hodný křesťana.

Závěr

Důsledky „proměny křesťanství v populární náboženství“ můžeme shrnout do následujících bodů:

- bezmezné využívání marketingu způsobuje, že pro církve jsou směrodatné názory lidí ze světa a nikoliv oddanost Bohu a Jeho Slovu
- nové, jiné evangelium není zaměřené na Boha, ale na člověka (podpora sebeucty, sebelásky, sebezprosazování, úspěchu)
- významné zlehčení učení (neříká se, že není třeba věřit, ale nesprávně je

definováno, čemu máme věřit – chybí poznání Boha)

- nesprávné a účelové využívání biblických textů (obyčejně za účelem podpory myšlenek světských humanistických filozofií a jiných náboženství)
- používání volných a parafrázovaných překladů Bible (chybí seznámení se s původním obsahem textu, který volné překlady často vysvětlují nesprávně)
- zvěštuje se neúplné evangelium (vynechává se to, co by mohlo posluchače „pohoršit“)
- změna hodnot a priorit: důraz na budování vztahů a jednoty (na úkor pravdy, spravedlnosti a svatosti)
- přesun důležitosti z hodnot věčných na časná měřítka a cíle
- snaha o spojení všech křesťanských církví, a též o uznání jiných světo- vých náboženství jako „další platné cesty k Bohu“

Co je tedy třeba, aby člověk i v takovéto době zůstal věrný Bohu? V první řadě musí usilovat ze vši síly, z celé duše a z celého srdce o poznání Boha. K tomu je potřebná především modlitba a vedení Duchem svatým, a také odhodlání, vytrvalost a kvalitní překlad Bible. Je třeba každé učení zkoumat podle Písma, zda to tak v Písmu opravdu je (podobně jako Židé v Beroji). Je třeba držet se těch hodnot, které známe z Božího slova, a je nutné znát skutečný význam používaných pojmů. Je třeba si udržet biblické myšlení a nepodlehnout všeobecně rozšířené relativizaci a apatii. Nejdůležitější z toho je však upřímná modlitba k Bohu, aby nám v této době pomohl obstát, protože jenom s Jeho pomocí můžeme tento „boj víry“ úspěšně dovést až do konce.

Už před padesáti lety A. W. Tozer velmi přesně ukázal na problém současné evangelizace, která místo toho, aby odhalovala „Boha, který hledá člověka a osvo- bozuje ho od jeho ambic“, se soustředí

právě na uspokojování ambic člověka (uspokojování okamžitých potřeb nevěřících jako základní teze marketingových sborů). Jak dále autor uvádí, tento koncept je ve své podstatě mylný a představuje vážné nebezpečí jak pro církev, tak i pro lidi, kteří se této evangelizace účastní:

„Chyba současné evangelizace je v jejím humanistickém přístupu. Je doslova fascinovaná velkým, hlučným, agresivním světem s jeho velkými jmény, obdivovanými hrdiny, jeho bohatstvím a výstředními a pompézními slavnostmi. Milionům zklamaných lidí, kteří touží po světské slávě, ale nikdy jí nedosáhli, nabízí toto moderní evangelium rychlou a jednoduchou zkratku k tomu, po čem touží. Pokojná mysl, štěstí, blahobyt (prosperita), společenské přijetí, pozornost veřejnosti, úspěchy ve sportu, v obchodě, v zábavě a možnost příležitostně sedět při slavnostní hostině u jednoho stolu se slavnou osobností – to všechno na zemi a potom ještě i v nebi. Žádná pojišťovna nemůže z uvedeného nabídnout ani půlku.“

V tomto rádobí křesťanském schématu se Bůh stává Aladinovou lampou, která poslouchá každého, kdo přijme Jeho Syna a podepíše členský průkaz. Toto hrubé nepochopení (překroucení) pravdy je na pozadí mnoha současných evangelizačních aktivit. Určuje směr, určuje programy, rozhoduje o obsahu kázání, stanovuje kvalitu místních sborů a často i celých denominací, stává se vzorem (předlohou) pro náboženské spisovatele a formou vydavatelské politiky mnoha evangelizačních publikací.

Tento koncept křesťanství je chybný ve své podstatě, a když se dotýká duše člověka, představuje chybu smrtelně nebezpečnou. Ve své podstatě se jedná jen o mělký humanismus, který je spojený s nevýrazným křesťanstvím, aby mu tak byla přisouzena duchovní vážnost. Stále se začíná u člověka a u jeho potřeb a teprve potom se rozhlíží okolo po

Bohu; pravé křesťanství odhaluje Boha, který hledá člověka, a osvobozuje ho z jeho ambic.“ (A. W. Tozer, Born After Midnight, Christian Publications, 1959)

Že jiné a nové evangelium není až tak nové, potvrzuje i citát C. H. Spurgeon, který je více než 100 let starý. Týká se jak výše uvedené snahy o „zvýšení efektivity evangelizace aplikováním světských metod“, tak také snahy „být (za každou cenu) pochopitelný pro současnou kulturu“ (další současný marketingový princip). To však v konečném důsledku vede ke změně evangelia, které se zvěštuje:

„Zdá se, že myšlenka progresivního evangelia mnohé fascinovala. Pro nás je tato představa něco jako kříženec mezi nesmyslem a rouháním. Ve snaze dosáhnout toho, aby došlo k věčnému spasení široké veřejnosti, to vypadá tak, že postupně dochází ke změně evangelia; ale protože se jedná o zjevení vševědoucího a neměnného se Boha, je trochu odvážné pokoušet se o jeho vylepšení. Když si představíme lidi, kteří se ujali této drzé (troufalé) role, máme chuť se smát; tento případ připomíná návrh krtků na vylepšení slunce. ... Věří lidé tomu, že evangelium je pro každé století? Nebo je to náboženství pro každých 50 let?“ (C. H. Spurgeon, Progressive Theology, The Sword & Trowel, 1888)

A jaký výsledek můžeme očekávat po tomto „přiblížení se světu“ v „populární církvi“?

„Ježíš řekl: „Kažte evangelium všemu stvoření.“ Ale lidé se přestali zajímat o Boží plán: chtějí být zachráněni knězem, chtějí být zachráněni hudbou, chtějí být zachráněni divadlem a nikdo neví, čím ještě! Dobře, mohu zkoušet tyto věci tak dlouho, jak se mi líbí; ale z těchto věcí nevzešlo nikdy nic jiného, než úplné zklamání a zmatek, zneuctění Boha, znevážení evangelia, vyrábění pokrytců po tisících (jako na běžícím pásu), a církev

zruinovaná na úroveň světa.“ (C. H. Spurgeon, "Metropolitan Tabernacle Pulpit," 1888)

„Právě ten sbor, který je světem nejvíce milovaný, je zcela jistě právě ten, který se Bohu nejvíce protiví.“ (C. H. Spurgeon, "How Saints May Help The Devil", 1859)

– Jaroslav Mervart –

http://mvt.sk/hbv/popularne_krestanstvo.html
Odkazy na zdroje uvedené v originálním článku najdete na webových stránkách.

JAK ŘEŠIT KONFLIKTY Božím způsobem

◆ *Podíďte se tedy Bohu. Vzepřete se d'áblu a uteče od vás, přiblížte se k Bohu a přiblíží se k vám. Umyjte si ruce, hříšníci, a očistěte svá srdce, lidé dvojí tváře! Bědujte, naříkejte a plačte! Váš smích ať se obrátí v pláč a vaše radost v žal. Pokořte se před Pánem, a on vás povýší. (Jk 4,7-10)*

Svět zná mnoho technik, jak řešit mezilidské konflikty, ale všechny opomíjejí Boží způsob. Boží způsob řešení konfliktů převyšuje všechny lidské pokusy o nalezení smíru. První, co si potřebujeme uvědomit, je, že:

◆ *(Mé) úmysly nejsou úmysly vaše a vaše cesty nejsou cesty moje, je výrok Hospodinův. Jako jsou nebesa vyšší než země, tak převyšují cesty mé cesty vaše a úmysly mé úmysly vaše. (Iz 55,8-9)*

Pokud chceme budovat harmonické vztahy, dosáhnout pokoje a trvalého míru v mezilidských vztazích, musíme nejdříve vyřešit konflikt, který máme s Bohem. Boží slovo se dotýká přímo našeho srdce. Jaký vztah máme k Bohu, takový vztah máme k lidem. Mějme stále na paměti, že Jakub hovoří o konfliktech v našich domovech a církvích:

1. Kdo chce řešit konflikty Boží cestou, musí se Bohu bezpodmínečně-

ně podřídít (7). A nejen to, musí se Bohu **přiblížit** (8) a **pokořit se** (10). „Podřídíte se“ ve své podstatě znamená stav, kdy máme být podřízeni někomu, kdo má vyšší postavení. V lidské společnosti taková hierarchie vždy existovala a bude existovat. Musíme se podřizovat vládní moci, různým autoritám, starším v církvi, v manželství manželky svým mužům, děti rodičům, otroci pánům, zaměstnanci zaměstnavatelům a jistě si vzpomenete na další příklady podřízení. Bůh je nejvyšší a svrchovaná autorita celého vesmíru a měli bychom si uvědomit, že žít si podle svého není pro křesťana moudré. Je nepřípustné znevažovat nebo ignorovat Boží autoritu.

Dnes, více než kdykoliv dříve, navštěvují i křesťané nejrůznější semináře, kde se chtějí naučit, jak být asertivní, ale ještě jsem neslyšel, že by se někdo chtěl naučit, jak se podřizovat. Jistě uznáte, že hovořit o podřízenosti není populární, ale je to biblický koncept. Dříve než se nadechnete, abyste řekli jedno velké ALE, zadržte a poslechněte si, co nám říká apoštol Pavel:

- ◆ *Soustředění na sebe je Bohu nepřátelské, neboť se nechce ani nemůže podřídít Božímu zákonu. Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. (Ř 8,7-8)*

I kdyby se člověk chtěl z vlastních sil podřídít autoritám, jeho hříšná přirozenost, osobní pýcha a prosazování vlastní vůle podle svých názorů a zkušeností jej diskvalifikuje. Proto apoštol Pavel říká ve stejném duchu:

- ◆ *Nevědí, že spravedlnost je od Boha, a chtějí uplatnit svou vlastní; proto se spravedlnosti Boží nepodřídili. (Ř 10,3)*

Zaměříme se na několik oblastí, odkud můžeme čerpat sílu, abychom poznali, kde jsou naše největší slabiny :

A. Podřídíte se bezvýhradně Boží cestě spasení. Všechna náboženství

světa, kromě biblického křesťanství, učí, že spasení je důsledek lidského snažení a námahy. Svět říká: usilovně pracuj, jak nejlépe umíš a zajistíš si zasloužíš odměnu (nebe, druhou šanci, nirvánu). Boží způsob spasení nikomu nedovolí, aby na své skutky spoléhal nebo se svými dobrými skutky vychloubal. Je to On, kdo říká, že všichni zhřešili, a proto jsme odděleni od Boha. Ukažte mi člověka, který nezhřešil a já vám ukázu člověka, který nezemře. Jediný, kdo zemřel a vstal z mrtvých, byl bezhříšný Pán Ježíš Kristus; všichni ostatní lidé, kteří se kdy narodili a ještě narodí, jsou hříšní a smrtelní. Každý přirozený člověk není z vlastních sil schopný, aby se k Bohu přiblížil, natož aby se Bohu podřídil. Smrt a vzkříšení Pána Ježíše Krista je Boží cesta pro každého, kdo bezpodmínečně věří svému Stvořiteli a Spasiteli, že jiná cesta k Bohu nevede:

- ◆ *I my všichni jsme k nim kdysi patřili; žili jsme sklonům svého těla, dali jsme se vést svými sobeckými zájmy, a tím jsme nutně propadli Božímu soudu tak jako ostatní. Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli mrtví pro své hříchy. Milostí jste spaseni! (Ef 2,3-4)*

B. Podřídíte se bezpodmínečně Boží celistvosti. Všichni dobře víme, že je celkem snadné podřídít se Bohu, kterého nazýváme láska, ale už nám může vadit, že svrchovaný Bůh nenávidí hříchy, že Jeho absolutní spravedlnost vyžaduje i spravedlnost, což znamená nic víc a nic méně než to, že všichni hříšníci, kteří nebudou činit pokání, budou trávit věčnost v pekle. Pokud se někomu takové učení nelíbí, měl by se zamyslet nad svojí vírou, protože učení o pekle není světský nástroj k zastrasování lidí, ale Boží informace pro celé lidstvo. O místě věčného odloučení od Boha barvitě hovořil náš Spasitel sám.

C. Podříd'te se bezpodmínečně Božímu slovu. Když budeme upřímní, v Písmu najdeme řadu pasáží, které bychom raději vystříhli nebo začernili, ale pro jistotu to neuděláme. Místo toho nepříjemné nebo obtížné pasáže prostě obcházíme a ignorujeme. Mezi námi je mnoho věřících, kteří mají výhrady k Boží absolutní svrchovanosti, hovoří o svobodné vůli člověka a nemohou se smířit se skutečností, že o spasení rozhoduje Bůh a ne člověk. Další považují učení o Boží trojedinosti za lidský výmysl, čímž upírají Bohu jeho celistvost. Každá podobná doktrinální pochybnost připisuje suverenitu člověku a ne Bohu.

D. Podříd'te se bezpodmínečně Boží prozřetelnosti v jednání s vámi. Bůh může v našich životech dopustit mnohé, co nám nemusí být příjemné, ani pochopitelné. Mohou přijít nejrůznější zkoušky, jímž během života nikdy neporozumíme. Do této kategorie patří předčasná úmrtí našich blízkých, může to být šikana ve škole nebo nespravedlivost v zaměstnání. Není snadné vyrůstat v neúplné rodině, nebo mít otce alkoholika, nepoznat mateřskou lásku nebo být terčem posměchu. Můžete být postiženi zhoubnou chorobou nebo nějakou tělesnou deformací či omezením. Život nám může znepríjemňovat blízká osoba, která nás sužuje, ubližuje a vyvolává konflikty. Seznam lidských bolestí a soužení je nekonečný. Každý, kdo sleduje denní zprávy a čte noviny, ví, že život je z lidského hlediska nespravedlivý. Písmo jasně učí, že vše, co se děje kolem nás, není odděleno od Boží prozřetelnosti a Jeho dopuštění. To je nejlépe popsáno v knize Jób, kde satan útočil, ale Bůh omezoval a dopustil, aby Jób doslovně ničil. Přes všechno soužení Jób obstál a na Boha nezanevřel. Bůh dopustil, aby byla sřata Jakubova hlava, aby Petr zemřel smrtí mučedníka, to, že Jan se dožil zralého stáří, to vše z Božího dopuštění. Kdo přijal

Ježíše Krista za svého Pána, ten se podřídí jeho Osobě, Slovu a prozřetelnosti ve všem, co dělá s námi i kolem nás. Proto nám Jakub prikazuje:

E. „Přiblížte se k Bohu a přiblíží se k vám.“ Dříve než si vysvětlíme, co tato slova znamenají, chci ukázat, co neznamenaí. Tyto verše neříkají nic o tom, že Bůh čeká, až člověk udělá první krok a potom mu odpoví. Právě naopak. Pán Ježíš říká:

◆ *Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal; a já ho vzkřísím v poslední den. (J 6,44)*

Bůh je vždy ten, kdo udělá první krok směrem k nám. Kdyby tomu tak nebylo, všichni bychom propadli zatracení:

◆ *jak je psáno: 'Nikdo není spravedlivý, není ani jeden, nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; všichni se odchýlili, všichni propadli zvrácenosti, není, kdo by činil dobro, není ani jeden. (Ř 3,10-12)*

Takže pokud si vás Bůh přitáhl ke spaseení, bylo to proto, že se tak sám rozhodl, ne, že jste se rozhodli vy sami. Nebylo to vaše hledání a touha, ale působení Duha svatého, který připravoval okolnosti vašeho spasení. Pán Ježíš říká:

◆ *Všichni, které mi Otec dává, přijdou ke mně; a kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven. (J 6,37)*

Nemůžete prožívat blízkost Boží, když jste nahněvaní a zatrpklí vůči někomu jinému. Jsou věci, které člověka od Boha vzdalují – jako život v hádkách a boj s konflikty, neodpuštění, nevyřešené konflikty. Proto bychom měli věnovat pozornost tomu, jaký vztah máme ke svému okolí a přistupovat k Bohu v modlitbách, když máme vyřešeny spory:

◆ *Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar. Dohodni se svým protivníkem včas,*

dokud jsi na cestě k soudu, aby tě neodevzdal soudci a soudce žalávníkovi a byl bys uvržen do vězení. (Mt 5,23-25)
Kdo je přesvědčen, že má k Bohu blízko, i když se na někoho dlouhodobě hněvá, klame sám sebe! A pojďme o krok dále:

F. „Pokořte se před Pánem“ (10).
Pokud věříme tomu, že „*Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost*“, měli bychom si být jisti, že Bohu v ničem neodporujeme. V kontextu vztahových problémů nám apoštol Pavel říká, abychom se chovali podle příkladu Pána Ježíše, který se ponížil v poslušnosti až na smrt, aby mohl být Bohem povýšen (Fp 2,8-9). Další dobrá rada pro nás zní:

2. Kdo chce řešit konflikty Boží cestou, musí vzdorovat ďáblu (4:7).
Samozřejmě, že není vhodné, abychom za každou neshodu viděli ďábla a demony. Zdrojem konfliktu je většinou naše přirozenost, která nepotřebuje pomoc zvenčí. Co tedy máme dělat? Obvykle stačí, abychom si připomněli jednoduchou radu, která říká: „*Vzepřete se ďáblu a uteče od vás.*“ Vzepřít znamená vzdorovat nebo odolávat proti všemu, co není božské. Buďte připraveni na všechny útoky, ať přicházejí odkudkoliv:

◆ *Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy `opásání kolem beder pravdou, obměnění pancířem spravedlnosti, obutí k pohotovému službě evangelium pokoje` a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. Přijměte také `přílbu spasení` a `meč Ducha, jímž je slovo Boží`. V každý čas se v Duchu svatém modlete a prostě, bděte na modlitbách a vytrvale se přimlouvejte za všechny bratry i za mne, ... (Ef 6,13-18)*

Ďáblu nemůžeme vzdorovat z vlastních sil. Když chcete vyřešit konflikt, modlete se, aby vám Bůh ukázal svoji cestu ke smíru.

3. Kdo chce řešit konflikty Boží cestou, musí litovat všech svých hříchů (4:8,9). Připomeňme si, že nestačí litovat jen svých prohřešků a myšlenek, ale i světského způsobu života. Nestačí být jen nedělní křesťan a být upřen jen na své potřeby, zájmy, budování osobní kariéry a prosperity. Je nutné zkoumat skryté myšlenky, motivaci, kam, s kým a jakým směrem jdeme.

Biblická lítost a pokání není v protikladu prikázání, abychom se vždy radovali. Radovat se můžeme ze spasení a litovat musíme všeho, co stojí mezi Bohem a našimi vztahy a činy, které by měly odpovídat biblickým principům. Jen tak můžeme radostně prožívat Boží odpuštění a milost:

◆ *Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni. (Mt 5,4)*

Neseděte pasivně, neočekávejte, že se vše vyřeší nějak samo od sebe. Jakub nám jako kulomet říká: *Podřídte se Bohu, vzdorujte ďáblu, přiblížte se Bohu, umyjte si ruce, očistěte svá srdce, bědujte, naříkejte a plačte! Pokořte se před Pánem, a on vás povýší.*

Na závěr dvě otázky k zamyšlení:

1. *Proč nás hněv a zatrpklost vzdaluje od Boha? Prostuduj si Ga 5,19-21; Ef 4,31; 1 J 4,20*

2. *Jak poznáme, že je naše pokání dostatečné? Co když necítíme zármutek?*

– Steven J. Cole –

**JE STARŠÍ
evangelikalismus nutně horší?**

U úvodním článku Evangelického kalendáře na letošní rok (2006 – pozn. red.) jsme si mohli přečíst úvahy biskupa V. Volného o současném směřování SCEAV. Není mým záměrem diskutovat o tomto článku jako o celku, to je jistě úkol pro jiné osoby a jiná grémia. Chtěl bych však reagovat na charakteristiku součas-

ného pietisticko-evangelikálního hnutí v naší církvi, jak je to v Evangelickém kalendáři prezentováno.

Především je zde konstatování, že v našem hnutí převládají důrazy evangelikální na úkor luterské teologie. Chybí však jakákoliv přesnější formulace problému a také nejsou dány žádné důkazy pro takové tvrzení. Hned nato je pak tento evangelikalismus v naší církvi označen jako „staršího zrna, uzavřenější, který se drží dva, tři kroky zpátky za evangelikální teologii prezentovanou např. Evangelikálním teologickým seminářem nebo církvemi, které se u nás k evangelikální teologii hlásí.“

V této souvislosti by bylo dobře, abychom si ujasnili některé pojmy. Historicky pietistickoevangelikální hnutí vzniklo jako mírný odklon od ortodoxní reformační teologie (nikoli jen luterské, ale i kalvínské tradice) tím, že začalo více zdůrazňovat lidskou stránku ve spasení člověka (zkušenosť obrácení). Ve své umírněné podobě však vždy zdůrazňovalo základní reformační pravdy – důraz na Písmo svaté, spasení jediné milostí a vírou a jediné pro Kristovy zásluhy.

V současné době se však v moderním evangelikalizmu stále silněji objevují trendy, které tyto reformační pravdy znehodnocují a zatlačují do pozadí. Podrobně byl tento problém formulován před deseti lety některými evangelikálními teology v tzv. Cambridžské deklaraci (viz ZOD č. 68 z roku 2000 – pozn. redakce).

Pokusme se nyní krátce shrnout některé trendy v současném evangelikálním hnutí: Především dochází k oslabení autority Písma svatého. V současném evangelikalizmu se začínají objevovat tendence ke kritickému přístupu k Písmu svatému. Tento jev je patrný v některých evangelikálních vzdělávacích institucích jak v Evropě, tak ve Spojených státech.

S tím, jak tyto instituce usilují o státní akreditaci svých vzdělávacích programů,

dochází k mnoha menším či větším kompromisům právě ve vztahu k interpretaci Bible. Jedním z konkrétních projevů je relativizace biblické zprávy o stvoření a stále širší akceptace tzv. teistické evoluce v evangelikálních kruzích.

Pod vlivem humanistické psychologie, jejíž koncepce jsou stále více integrovány do vzdělávacích programů, je postupně opouštěn biblický a reformační pohled na neznovuzrozeného člověka jako totálně zkaženého a duchovně mrtvého. Při evangelizačních kampaních jsou oslovovány především přirozené potřeby člověka. (Existenci těchto potřeb samozřejmě nelze popřít, jen si je třeba uvědomit, že tyto potřeby jsou stejně zvrácené a poznamenané hříchem jako celý člověk.) Při takovém přístupu se však stále častěji setkáváme s tím, že je hlášáno „rozředěné“ evangelium, kde hřích je chápán jen jako chyba v chování člověka a obrácení jako správný způsob naplnění potřeb člověka.

Pod vlivem sekulárního humanizmu, je člověk také stále více chápán jako oběť svého okolí, která vyžaduje zotavení ze svých zranění (tzv. vnitřní uzdravení), a nikoli jako hříšník, který je plně odpovědný před Bohem a od něhož se očekává pokání a radikální změna postojů.

Ve snaze se co nejvíce přiblížit neobrácenému člověku jsou nasazovány prostředky, které jsou neodlišitelné od metod světského showbyznysu a zábavního průmyslu. Za tímto pragmatickým přístupem se skrývá přesvědčení, že tyto prvky jsou schopny přilákat pozornost nevěřících, kteří takto změní své mínění o křesťanech a potažmo o Bohu a nechají se přesvědčit. Výsledkem takové strategie jsou celé řady „věřících“, kteří nikdy nebyli proměněni Duchem svatým, neprožili skutečnou proměnu mysli a postojů (pokání) a neobrátili se od své sobeckosti k Bohu.

Aby církevní život lépe „fungoval“, jsou zaváděny marketingové metody po

vzoru světských korporací. Místo působení Božího Ducha, který jediný může způsobit skutečný růst sboru, jsou pro růst sboru aplikovány metody, které používají firmy k nalákání klientů, aby si koupili určité zboží. Kazatel se stává spíše manažerem než zvěstovatelem evangelia a učitelem proměňujících biblických pravd.

Oslabení autority Božího slova a relativizace biblických pravd vede k přijímání některých elementů v uctívání, které pocházejí z charizmatických kruhů. Příliš jsou zdůrazňovány prožitky a učení je považováno za věc druhořadou.

Faktické opuštění reformačního učení o ospravedlnění jediné skrze víru a jediné milostí (viz také v Cambridžské deklaraci), vede k bezbřehému ekumenizmu. Římsští katolíci a evangelikálové jsou označováni jako jedno v Kristu bez ohledu na to, že zde historicky existuje zásadní rozpor v chápání ospravedlnění člověka před Bohem. Tento rozpor mezi biblickým (a potažmo reformačním) učením a učením římskokatolické církve byl již údajně současným vývojem překonán. Ke změně opravdu došlo – ale jen u evangelikálů, oficiální učení římskokatolické církve, jak je např. obsaženo v nejnovějším vydání Katechizmu, se nezměnilo v nejnějším! Ve výčtu těchto neblahých trendů v dnešním evangelikálním hnutí bychom mohli pokračovat.

Protože jsem v posledních 16 letech v rámci Sdružení křesťanských zdravotníků v ČR často spolupracoval s evangelikálními křesťany z jiných denominací, trůfám si tvrdit, že o situaci v současném evangelikalizmu v ČR mám celkem dobrý přehled. Žel mnoho z těchto výše jmenovaných trendů můžeme pozorovat i u evangelikálů v ČR. Ve snaze dosáhnout světskou akreditaci se křesťanská vzdělávací zařízení a semináře uchylují k různým kompromisům. Na některých školách je vyučována integrace prvků humanistické psychologie do křesťanství.

Někteří evangelikálové u nás se chlubí tím, že v České republice existuje nadstandardně dobrá ekumenická spolupráce (chápáno samozřejmě i ve vztahu k římským katolíkům).

Vracíme se nyní k charakteristice pietisticko-evangelikálního hnutí v naší církvi, které bylo v Evangelickém kalendáři označeno přívlastkem „starší zrno“, protože nedrží krok s tímto novějším evangelikalizmem. Tato výtku, či hanlivé označení, by však měla být spíše pochvalou. Novější evangelikalizmus, jak je dnes reprezentován některými evangelikálními církvemi v naší zemi, se zdaleka nejeví jako něco lepšího. Dochází v něm k oslabení či potlačení mnoha reformačních důrazů. Proto je pozitivní, že se naše evangelikální hnutí dokázalo zatím alespoň částečně ubránit určitým neblahým trendům, které se stále více projevují v evangelikálních kruzích.

Je pozitivní, když je kladen důraz na Písmo a nikoli na prožitky. Je správné, že je zdůrazňována neomylnost a inspirace celého Písma a jeho nejvyšší autorita ve věcech víry i života křesťana a že naopak Bible není zpochybňována. Je dobré, když v povědomí našich věřících přetrvává reformační učení o spasení jediné vírou a jediné milostí (sola gratia a sola fide), a když si v této souvislosti jsme ještě schopni uvědomit, že právě z těchto důvodů není možná široká ekumenická spolupráce např. s římskými katolíky. Je nanejvýš příznivé, že je zdůrazňována hříšnost a zkaženost člověka, nutnost pokání a změny života jako známky spasení člověka a nikoli laciná milost, která nevede k následování Krista a k proměně života.

Je také správné, že existuje určitá zdrženlivost v přejímání některých „nových prostředků a forem“ a opatrnost v jejich zavádění do života společenství a sborů.

Toto vše jsou pozitivní charakteristické rysy, o které naše pietisticko-evan-

gelikálního hnutí usiluje, a nikoliv projev zpátečnictví, jak nám to podsouvá článek z Evangelického kalendáře.

– se svolením převzato z časopisu
IDEA (KřS v SCEAV) č. 23 –

POZVÁNKA

Ve dnech 28.-30. srpna pořádají v Žilíně občanská sdružení SOLAS a TEMPLIOS křesťanskou konferenci na téma „Stvoření a současná věda“.

Současná věda, především v oblasti biologie, genetiky a biochemie, přinesla mnohé objevy a poznatky, které jednoznačně poukazují na dílo Stvořitele a potvrzují biblickou výpověď o stvoření.

Konference přestaví některé z těchto poznatků ve světle svědectví Písma a to ve formě, která bude srozumitelná široké veřejnosti.

– redakce –

„Stvorenie a súčasná veda“

Bolo to v apríli roku 2006, kedy sme prvýkrát na Slovensku mali možnosť prijať úžitok z obsažných prednášok prof. Andyho McIntosha. Využívam túto príležitosť, aby som vás s nemalou radosťou informoval o tom, že tento rok prof. McIntosh opäť navštívi Slovensko, pričom posluží ako hlavný rečník na konferencii „Stvorenie a súčasná veda“. Všetkých účastníkov čaká bohatý program, popri prof. Andym McIntoshovi vystúpia i viacerí domáci prednášatelia.

Výber z programu

- Čo je veda? – úvod do tematiky
- Biblický pohľad na vedu
- Skameneliny, dinosaury a Biblia
- Zložitost' lietania
- Dizajn, termodynamika a informácia
- Veda a viera ako presvedčenie o veciach, ktoré sa nevidia
- Živé organizmy svedčia o Stvoriteľovi

Poutníkova četba

Červenec 2009

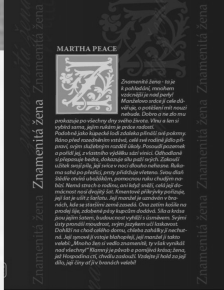
ZNAMENITÁ ŽENA autorka **MARTHA PEACE**

Kniha je povzbuzením pro Vás, ženy, maminky, které jste se rozhodly obětovat značnou část svého života výchově svých dětí a službě svému manželovi, potažmo Vašemu místnímu sboru.

Povzbuzuje ke *spolehnutí se na Pána, ke svatosti, mírnosti, pokoře a vytrvalosti i Vás, které prožíváte složité životní období - máte nevěřícího manžela, potýkáte se se zdravotními potížemi v rodině, čelíte v této těžké době ztrátě zaměstnání, bojujete se svou vlastní hříšností.*

Připomene Vám Boží zaslíbení, která, pokud náležitě Pánu, si můžete přivlastnit, spoolehnot se na ně, dovolávat se jich a očekávat na ně. Pokud Pánu nenáležitě, můžete prosit o milost, aby se i na Vás mohla vztahovat.

Představuje ...

239 stran-pevná vazba-275 Kč

„Martha Peace, biblická poradkyně pro ženy, napsala vynikající knihu. Nejenže vysvětluje, co Bůh požaduje od manželek, které jsou křesťankami, ale také jasně vysvětluje, jak se řídit Božími příkázáními, aby se žena takovou manželkou skutečně stala. Tuto knihu si kupte, čtete ji a mějte z ní užitek.“

- Jay E. Adams

Nakladatelství Poutníkova četba, Žandov 85, Chlumec u Ústí nad Labem, 403 39

telefon: 472 741 623 nebo 720 539 927

Email: Poutnik@PoutnikovaCetba.cz

www.PoutnikovaCetba.cz

Prihlasovanie na konferenciu

Prihlášky posielajte na poštovú adresu: SOLAS, Smreková 11, 010 07 Žilina 7, alebo na e-mailovú adresu solas@solas.sk. Môžete použiť i webový formulár na www.solas.sk.

– Ján Šíchula –

NAPSALI JSTE NÁM

✉ Dobrý den,

četl jsem některé Vaše články. Velmi mne zaujaly. Je to úžasné čtení. Chtěl bych se zeptat na jednu věc. Dočetl jsem se, že Bůh je mimo čas a mimo prostor. Díky tomu může vidět naší budoucnost. Náš čas má začátek a nejspíš bude mít i konec (jinak by se ani Bůh nemohl podívat na konec "filmu" – tedy časové osy, pokud by konec neexistoval). Zajímal by mne, jestli to neznamená, že je budoucnost již předem daná? ... Nedo-

kážu si to nějak rozumně vysvětlit, ale věřím, že rozumné vysvětlení existuje (jen na ně nejsem schopný zatím přijít). Prosím Vás tedy o pomoc.

– Martin Hájek –

✉ Dobrý den.

Úplně jsem na Vás zapomněl a v první chvíli jsem si myslel, že je to spam. Potom jsem si oživil, jak jsem se o Vás dozvěděl. Určitou dobu jsem se stýkal i se Svědky Jehovovými a dodnes si jich velice vážím. Téměř se nesetkám s někým, kdo dneska víře obětuje tolik, co oni. Br. Steigera (i s manželkou) jsme měli kdysi na Vsetíně, Jindřišku S. znám z brněnského a pražského shromáždění.

– Jan Zajíček –

✉ Vážení Steigerovi,

díky za Vaši práci a za možnost vše prohlížet a získávat na Vašich stránkách!

Poutníková četba

Červenec 2009

Představuje ...

PROMĚŇUJÍCÍ MILOST

autor JERRY BRIDGES

Boží milost je jedním z nejdůležitějších témat v celém Písmu. Všichni křesťané věří v milost, vždyť jinak by ani nemohli být křesťany. Mnozí z nás často citují Pavlova známá slova z Efezským 2:8-9: „*Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit.*“

Když přemýšlíme o milosti, téměř vždycky myslíme na spasení z milosti. Proto tak dobře známe Efezským 2:8-9. I křesťanská literatura na toto téma se skoro vždy zabývá pouze otázkou spasení. Bible však učí, že jsme milostí nejenom spaseni, ale že z milosti žijeme každý den svého života. Když si uvědomíme, že náš každodenní vztah s Bohem nezávisí na našem výkonu, ale na Kristově dokonalosti, prožijeme osvobozující a radostný pocit. Nemá však jít o jednorázový prožitek. Pravda, ke které jsme dospěli, má být denně potvrzována. Právě o tom je tato kniha.

Toto je úžasný příběh Boží milosti. Bůh nás zachraňuje svou milostí a svou milostí nás proměňuje čím dál víc do podoby svého Syna. Ve všech našich zkouškách a souženích nás udržuje a posiluje svou milostí. Svou milostí nás povolává, abychom zastávali jedinečnou roli v Těle Kristově. Poté, znovu z milosti, nám všem dává duchovní dary, které potřebujeme k naplnění svého povolání. Naši službu činí přijatelnou, opět z milosti, a pak nás z milosti stonásobně odměňuje.

– Jerry Bridges

202 stran-pevná vazba-249 Kč

Nakladatelství Poutníková četba, Žandov 85, Chlumec u Ústí nad Labem, 403 39

telefon: 472 741 623 nebo 720 539 927

Email: Poutnik@PoutnikovaCetba.cz

www.PoutnikovaCetba.cz

Jsem přesvědčen, že některé příspěvky by se měly dostávat i k široké veřejnosti. Například Váš velice důležitý a aktuální článek „Čeká nás totalita?“ z č. 99. Určitě byste ho měl nabídnout různým médiím.

– Bohumil Kavan –

✉ Zdravím Vás, přátelé – vydavatelé ZODu!

Byl jsem velmi mile překvapen, když jsem obdržel Váš e-mail s nabídkou ZODu č. 100, už jen proto, že jsem před krátkým časem, pod tlakem určitých okolností (hlavně finančních), ZOD odhlásil. Jste opravdoví přátelé v Kristu. Chci Vás požádat, jestli mi odpustíte ten malý úlet, jak o ZOD č. 100, tak i o pokračování v zasílání dalších čísel. Přispívat budu nadále, dle možností alespoň tak, aby to pro Vaši činnost nebylo prodělečné. Přeji Vaší záslužné práci na Boží vinici hodně Božího požehnání, věrné čtenáře a také jejich otevřenou dlaň na podporu Vaší činnosti.

– Jaroslav M. Litoměřice –

✉ Vážení Steigerovi,

někteří bratři a sestry v místech, kde sloužím jako laický kazatel, mne nazývají (věřím, že v lásce) přírodním úkazem. Nevím, čím jsem si tuto poctu zasloužil, ale je mi stále jasněji, že ti, kdož milují Pána Ježíše, mají být takovými přírodními úkazy, kteří v čase dobrém i zlém nesou věrně evangelium spásy všem.

Jsem nesmírně vděčen za časopis Zápas o duši. Ani nevíte, jak často mně pomůže objasnit různé biblické otázky. Je mi zcela jasné, že chci-li něco posluchačům, musím to nejdřív znát já. Je to časopis opravdu „mezinárodní“, čehož si nesmírně vážím. Rovněž vlastním 2 knížky Zápas o duši, které mi osvětlily mnohé. A již snad nemusím připomínat, že se těším vždy na další číslo časopisu. Za vše děkuji.

– Miloš K., Pustá Rybná –

✉ Drazí přátelé v Kristu Pánu,

obdržel jsem letošní Zápas o duši, který jsem již přečetl a jsem velice rád, že se tak hodně rozmnožuje ... Těším se opět na další Váš Zápas a přeji Vám hodně zdraví a Boží požehnání ve Vaší další bohuľibé práci.

– Josef V., Praha –

✉ Milý brat Steiger s manželkou,

srdceľne Vás zdravíme. Dlhé roky sme odoberali Váš časopis. Sme vďační Pánovi, že v tej dobe, keďže nebolo toľko literatúry a časopisov s duchovnou tematikou, sa Pán staral o potreby svojich detí v našej zemi. Vďaka aj Vám za prácu na vinici Pánovej. Je veľmi potrebná a podporujeme ju svojimi modlitbami, aby ešte mnohé duše došli spasenia, ktoré sa ešte nestreli so živým evanjeliom Pána Ježíša Krista. My sme už starší a v súčasnosti máme dostatok literatúry, časopisov, Rádio 7 a možnosť na internete sledovať Váš časopis, takže sa nám to zdá až priveľa a nevládame to všetko pojmáť. Zo svojej skúsenosti vidíme dôležitejšie sa viac a neustále vnárať do Božieho Slova, osobne do obecnstva s naším Pánom. Aby On sám hovoril do našej osobnej situácie a do našich problémov v okolnostiach, v ktorých žijeme. Preto Vás prosíme, už nám časopis neposielajte. Nechceme zaťažovať Váš rozpočet zbytočne.

Ešte raz Vám ďakujeme a naďalej zostávame na modlitbách spojení s Vami. Nech Pán žehná svojmu dielu.

– Magda M. s manželom, Nové Mesto nad Váhom –

✉ Dobrý den,

Můžete mi zaslat jednu knihu „Kamenné desky“ s poukázkou a cenou, abych ji mohl uhradit? Dále prosím o zaslání alespoň tří kusů ZODu č. 100. Jeden pro druhou dcerku, další k půjčování pro lidičky z okolí.

– Petr Skácel, Rájec-Jestřebí –

**Objednávky časopisu, knih, nahrávek
a případné připomínky adresujte na:
zapasodusi@gmail.com**

Nebo na adresu:

**Zápas o duši
Veleslavínova 14
400 11 Ústí nad Labem**

**Dobrovolné příspěvky posílejte přiloženou složenkou
nebo převodem z účtu
Jako variabilní symbol použijte číslo
uvedené na Vaší etiketě**

**Název účtu: ZOD - HCJB World Radio
KB Praha 1, Pobočka Pohořelec 22
Číslo účtu: 96538621 / 0100**

<http://www.reformace.cz> nebo <http://zod.reformace.cz>

**Pokud máte přístup na webové stránky • Sledujte denní zpravodajství
z křesťanského světa • Můžete poslouchat nebo si stáhnout několik
set audio pořadů nejen z produkce HCJB, ale i z produkce TWR •
Přečtěte si všechny ZODY od roku 1989 • Přečtěte si desítky úvah •
Podívejte se na vznikající složku s elektronickými knihami •
Ve složce o Ekvádoru najdete mnoho zajímavostí •
Chystáme pro vás video a další novinky**

**HCJB online vysílání na <<http://www.radio7.cz>>
každé pondělí od 8:30 do 9:00
HCJB online vysílání na <<http://www.lumen.sk>>
každou neděli od 10:45 do 11:00**

ZÁPAS O DUŠI © vydává ZOD - Zápas o duši, HCJB World Radio
Hošťálkova 1b, 169 00 Praha 69
Šéfredaktor: Jaroslav Kernal, DiS.
Redakční rada: Dr. Ing. Radovan Hynek, Mgr. Petr Papež, Klára Steigerová,
Ing. Pavel Steiger, RNDr. Jan Suchý, Ph.D., Ing. Iva Suchá
Tiskne PBtisk s. r. o., Dělostřelecká 344, 26101 Příbram
Vychází čtyřikrát do roka. **NEPRODEJNÉ!**